

NAKLADATELSTVÍ ACADEMIA

www.academia.cz

3392

AUGUST SEDLÁČEK

Atlasy
erbů a pečeti
české a moravské
středověké
šlechty

SVAZEK 1

Edičtí
VLADIMÍR RŮŽEK

ACADEMIA

AUGUST SEDLÁČEK

Atlasy
erbů a pečeti
české a moravské
středověké
šlechty

SVAZEK 2

Edičtí
VLADIMÍR RŮŽEK

ACADEMIA

AUGUST SEDLÁČEK

Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty

Nakladatelství Academia na jaře letošního roku vydala první dva svazky Atlasů erbů a pečeti české a moravské šlechty, které jsou dokladem originální vědecké a grafické tvorby konce 19. století významného českého historika Augusta Sedláčka, jenž je naší veřejnosti znám především jako autor patnáctisvazkových Hradů, zámků a tvrzí zemí.

Atlasy erbů a pečeti české a moravské šlechty vyjdou postupně v pěti svazcích pod vedením editora PhDr. Vladimíra Růžka. První díl obsahuje úvodní editorovu studii, kompletní soupis a chronologickou tabulku pramenů, jmenný a místní rejstřík atd. Další dva svazky přinášejí edici erbů české středověké šlechty, čtvrtý edici erbů šlechty moravské. Reprodukce Sedláčkových kreseb a textů doplňují editorovy poznámky. Pátý svazek tvoří stejně vypravená edice šlechtických pečeti.

První dva svazky, se prodávají dohromady za velmi příznivou cenu 690,- Kč.

Zakoupit je můžete v knihkupectví Academia: Praha: Václavské nám. 34, Národní 7, Na Florenci 3, Brno: nám. Svobody 13, nebo objednat dobírkou na tel. 02-96 78 05 10 či emailem expedice@academia.cz.

ročník XXII. číslo 2/2002

GENEALOGICKÉ A HERALDICKÉ

Listy

Česká genealogická a heraldická společnost v Praze

Slovo na úvod	1
články a studie	
Liechtenstein nebo Lichtnštejn? (Jiří J. K. Nebeský)	2
Znak v proseckém kostele (II.) (Jan Oulík)	7
Původ příjmení Cinybulk (Jaroslav Cynibulk)	10
recenze, anotace, zajímavosti	
Heraldické památky regionu Teplice	14
Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty	20
Město Žandov a blízké okolí	21
Nastal nám den veselý... ..	21
Knihovna CD – ROM	21
Příjmení obyvatel vitějovické farnosti roku 1828	22
Obnovení paměti městečka Zahrádka na Želivce	23
DNA-projekt rekonstrukce rodu Slavíků	26
zprávy ze společnosti	
Zpráva z Valné hromady	28
Pobočka ČGHSP v Českých Budějovicích po ročním působení	45
Zprávy skupiny pro počítačovou genealogii	48
Pátrá se po... ..	50
Pátrá se po... na internetu	50
Programy a termíny „středečníků“ na II. pololetí 2002	50
Ještě k úhradě členských příspěvků	51
Dny otevřených dveří	51
Výzva pro absolventy kurzů začínajících rodopisců	52

NA OBÁLCE:

BRÁNA TVRZE V ILLMAU A ZNAK MĚSTEČKA KAUTZEN. RAKOUSKÉ MĚSTEČKO KAUTZEN, JEHOŽ JE ILLMAU SOUČÁSTÍ, OBDRŽELO ZNAK V ROCE 1954. BAREVNÁ POLE ZNAKU NÁPADNĚ PŘIPOMÍNÁJÍ ZNAK STAVEBNÍKŮ TVRZE V ILLMAU, RYTÍŘŮ WOCHENITZKÝCH - BOHNICKÝCH Z BOHNIC.

(K ČLÁNKU ZNAK V PROSECKÉM KOSTELE II).

Snímky Jan Oulík

Vážení přátelé,

dostáváte do rukou druhé číslo letošních GHL, jejichž značnou část zaujímá zpráva z valné hromady, která se uskutečnila 23. března 2002. Jednalo se o významné jednání, neboť byl hodnocen nejen uplynulý rok, ale celé tříleté volební období. Rovněž byl zvolen nový správní výbor na následující období. Jak z přednesených zpráv vyplynulo, byla v uplynulém období věnována pozornost především stabilizaci Společnosti a jejích finančních prostředků, v nastávajícím období pak bude věnována pozornost rozvoji Společnosti a jejím aktivitám ve vztahu k veřejnosti i vlastním členům. S podrobným průběhem valné hromady, přednesenými zprávami, složením nového správního výboru a úkoly do budoucna se seznámíte v části Zprávy ze společnosti.

Pro nejbližší období připravujeme podle nově zpracované osnovy kurz pro začínající rodopisce, na nějž bude navazovat kurz pro pokročilé rodopisce, rovněž podle nové osnovy. Realizovat také budeme dny otevřených dveří, které se těší velké oblibě, poskytují členům dostatek času pro studium literatury ve spolkové knihovně a přivádějí do našich řad i členy nové. Zvýšenou pozornost chceme věnovat i vydávání metodických a praktických pomůcek pro členy - badatele s využitím moderních informačních technologií. Zde je však zapotřebí vypracovat konkrétní plán vycházející z potřeb členů, chronologických postupů i logických návazností a nepřístupovat na realizaci momentálních nápadů.

V této souvislosti bychom přivítali aktivnější, resp. otevřenější přístup členů v podobě jejich připomínek a námětů, o nichž se dozvídáme útržkovitě spíše při neoficiálních rozhovorech než u příležitosti k tomu pořádaných. Na druhé straně je pochopitelné, že ne každá připomínka či námět budou automaticky akceptovány, neboť je zapotřebí přihlížet a skloubit poslání a možnosti Společnosti i zájmy jednotlivých členů. Neakceptování námětů by ale nemělo vytvářet pocit marnosti či zahořklosti a uzavírání se do sebe. Chybějící komunikace a dialog jsou pak vhodným prostředím pro vytváření falešných představ a bohužel i závěrů.

Ačkoliv se genealogie prostřednictvím pomocných věd historických řadí k vědám společenským, je toto společenství v převážné míře omezovalo na vlastní rod a redukováno na získávání rodopisných dat, bez sledování širších souvislostí a propojování s celkovým historickým vývojem. Přesto se domnívám, že při soustavně se zvyšujícím zájmu o genealogii, heraldiku i ostatní pomocné vědy historické má Česká genealogická a heraldická společnost v Praze ve své členské základně, jejích znalostech a pracích velkou kapacitu i příležitost stát se významným činitelem v této oblasti v rámci České republiky a překročit rámec úzce vymezené zájmové organizace.

Závěrem přeji všem členům příjemné prožití dovolené či prázdnin a načerpání energie pro další práci.

Jan Podhola

ovšem fakt, že takový přístup by vyžadoval neustálé dohledávání často nsnadno získatelných informací o „národnostním smýšlení“ české šlechty. Příklad Adama Vratislava hraběte „von z Bubna“ († 1711) ukazuje, jak celá věc může být složitá.

Dosud se jednalo vlastně jen o konkurenci německého a českého pravopisu. Požadavek po uplatnění transliterace příjmení oproti jejich „uzuálnímu“ transkribování se ovšem dotýká především staročeského pravopisu. Pokud budeme u Vratislavů z Mitrovic trvat na pravopise „Wratislaw z Mitrowicz“, neměli bychom u dávno vymřelých Žampachů z Potštejna psát „Ziampach z Potssteyna“? Potíže spojené s psaním „skutečné“ podoby příjmení jsou, zdá se, nedozírné.

Lichtnštejn

Zatímco zastánci psaní „skutečné“ podoby šlechtických příjmení (vedle Milana Bubna např. Petr Mašek či Vladimír Pouzar) se pokoušejí stávající „úzus“ změnit, jeho obhájci mají dostatek argumentů pro jeho zachování. Odvolávají se především na „úzus“ sám čili „kontinuitu psaní šlechtických jmen v novočeské či zčeštělé podobě, trvající v českých textech od minulého století, jak ji vidíme např. v díle Fr. Palackého, v soupisu predikátů Zibrtovy Bibliografie české historie I, v soupisech predikátů v Heraldice V. Krále z Dobré Vody, v Českomoravské heraldice I, II M. Koláře a A. Sedláčka, v Heraldice K. Schwarzenberga, v Ottově slovníku naučném a v řadě dalších děl“. Tato skutečnost kontinuity je doložena zásadním argumentem: v úředních zápisech existovala ve dvojjazyčném Českém království po staletí také dvojitá podoba psaní příjmení. Takže Liechtenstein je pod zemským zákonem podepsán skutečně jako Lichtnštejn. Fonetická stránka slov byla po staletí primární, písemná podoba jazyka neměla zdaleka takový význam jako dnes.

Odtud je odvozen dnešní „úzus“. Ten ovšem, v rozporu s předkládanou představou kontinuity, není nikde pevně stanoven. Při podrobnějším nahlédnutí se ukáže jako značně rozporuplný a především nejednotný. Pokud jde o rodiny s cizojazyčným příjmením, které se do Českého státu přistěhovaly zhruba do 18. století, je historiografická produkce v psaní jejich jmen značně benevolentní. V podstatě trvá jen na české pádové předložce a koncovce („ze Schwarzenberga“) a většinou počesťuje druhou část složenin („štejn“/„burk“). V průběhu posledního desetiletí je tato skupina příjmení evidentně stále častěji psána v hybridní německo-české podobě („z Dietrichštejna“). Ukazuje to na nezanedbatelný rys „úzu“ – novočeský „úzus“ nikdy zcela neabstrahuje od výchozí podoby jména, jinak bychom jméno Lobkowiczů psali foneticky prostě Lopkovicové. Tento (etymologický) rys bude podle mého názoru v následujících letech ještě výraznější.

REVERZ TOLARU KARLA Z LIECHTENSTEINA Z ROKU 1614.

Archiv autora.

Druhou část tvoří rodiny příšle k nám od 18. století, u nich je většinou plně respektována původní podoba pravopisu jejich jmen. Nejproblematictější je situace u třetí skupiny – u starých českých rodin. Ty mají buď jména jazykově německá, nebo česká. V obou případech trvá „úzus“ na fonetickém přepisu (zejm. w/v a koncovky -cz resp. -tz/c). Pravopisnou podobu, kterou jménům přisoudil „úzus“, většinou nelze doložit jediným dobovým příkladem („ze Šternberka“ – dnes „Sternberg“, v 16. století např. „ze Ssternbergka“). Ale právě tím, že představuje novotvar, dovoluje vyhnout se neplodnému hledání (jediné) „skutečné“ podoby příjmení.

Tak i tak

Přejatá slova asimiluje čeština různě. Z dynastie Capet se klidně stali Kapetovci, zatímco bližší Wittelsbachové se u nás dosud nestali Vitlzpachy. Naproti tomu ale jméno Bourbonů málokdo vyslovuje »bourbon«, přičemž jejich soukmenovci Rohanové jsou pro nás vesele »rohani« ač by měli být

► »roany«. Válku rúží vedli se svými příbuznými v češtině vždy Yorkové a ne Jorkové... Sám jazyk je nedůsledný.

Patovost celé situace ovšem vytváří hlavně všeobecný důraz na důslednost. Žádné řešení ale nemůže být uspokojivé, pokud se nebude aplikovat jednotně. Pokus vyrovnat se s tím představuje stanovisko Vladimíra Růžka („za redakci Sborníku archivních prací“). Ten se staví za zásadu psát šlechtická příjmení podle „úzu“, pokud patří instituci rodu a všem jednotlivcům do roku 1918 (kdy byly šlechtické tituly zrušeny a jejich držitelé museli přijmout občanská příjmení). Po roce 1918 trvá na pravopisu užívaném nositelem. Nechci tento návrh zlehčit primitivním paradoxem typu: „exkancléř Karel Schwarzenberg, vnuk Karla ze Švarcnberka“. Problematický se mi totiž zdá zejména časový mezník.

V polovině 19. století se v češtině postupně prosadily zatím poslední zásadnější pravopisné změny (w/v, au/ou), které podoby příjmení typu »Lobkowicz« či »z Gelenj« definitivně učinily archaickými. V té době ovšem již tento zápis jmen byl fixovaný natolik, že reformě odolal. Pokud bychom tedy uvažovali o nějaké pravopisné hranici, pak by ji měla představovat právě polovina 19. století.

Je dobré si uvědomit, že otázka „zčešťování“ šlechtických jmen je často spíše „znovočešťování“. Jednotná transkripční pravidla pro starší české texty zatím neexistují a vzhledem k rozdílným názorům odborníků v blízké době asi nevzniknou.

Nový úzus

Pokusil jsem se ve zkratce co nejobjektivněji porovnat oba přístupy k pravopisu šlechtických příjmení. Osobně je mi sympatičtější energie, kterou cítím za snahou po psaní „skutečných“ jmen. Tento záměr je ovšem spojen s tolika neřešitelnými obtížemi, že je ve větší míře neuskutečnitelný. Přesto je, myslím, z hlediska jazykového vývoje nepochybně progresivní. (Až frekvenční slovník jazyka českého v nejbližších letech ukáže, zda se z Lobkoviců už stali Lobkovicové, nebo ne.)

Co jsem tedy nakonec udělal? Pro starou českou a moravskou šlechtu do 19. století jsem se rozhodl být „uzuální“. Ovšem s výjimkou rodu Liechtensteinů, který žije na Moravě už od 13. století. Označil jsem ho jménem, které užívá dodnes. Nechci totiž německým heraldikům (a kteří jiní než němečtí vědci se naší historickou vědou podrobněji zabývají?) stavět do cesty víc překážek než je nutné. Píši o Lichtnštejnech jako o Liechtensteinech. Potom budou moci text mého článku v nějaké české bibliografii či internetové knihovně snadno vyhledat po zadání hesla: LIECHTENSTEIN. A pokud to tak udělá víc autorů, „úzus“ se postupně promění. ◀

Znak v proseckém kostele (II.)

Jan Oulík

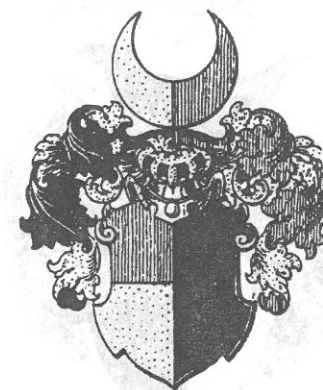
Když jsem loni zkoumal znak na svorníku klenby kostela sv. Václava v Praze na Proseku, netušil jsem, kam až mne pátrání po jeho nositelích zavede. Pozdně gotická kamenická památka upomíná s největší pravděpodobností na Bohnické z Bohnic, jejichž znak zůstával české heraldické literatuře v podstatě neznám.¹⁾

Bohničtí však působili pod jménem Wochenitzky také v Dolních Rakousích a v Uhrách. Jan Wochenitzky a na Illmau²⁾ byl v letech 1554–1556 císařským hejtmanem v Uherském Altenburgu (dnes Magyárovar v Maďarsku) a Zachariáš Wochenitzky na Illmau byl císařským hejtmanem v Uherském Altenburgu 1561–1576. ▶

1) J. Oulík: Znak v proseckém kostele, in: *Genealogické a heraldické listy* 1/2001, s. 13–16.

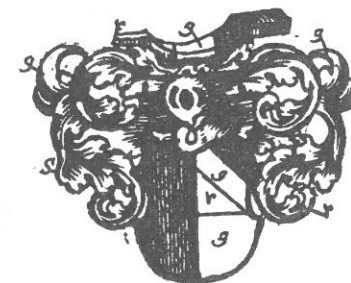
2) Illmau (Jilmava) leží nedaleko českých hranic, je součástí obce Kautzen v okrese Waidhofen an der Thaya v Rakousku. Zdejší zámek nechal přestavět ve 2. polovině 16. století Zachariáš Wochenitzki. (*Die Kunstdenkmäler Österreichs, Niederösterreich nördlich von Donau*, Wien 1990, s. 466).

WOCHENITZKY.

VYOBRAZENÍ ZNAKU
V SIEBMACHEROVÉ ERBOVNÍKU
DOLNORAKOUSKÉ ŠLECHTY

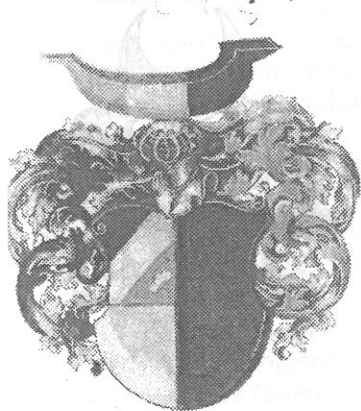
DIE WOCHNITZKY.

VYOBRAZENÍ ZNAKU
VE STARÉM SIEBMACHEROVÉ
ERBOVNÍKU Z ROKU 1703

Wochmitzckhy sc

Abganger in Landt. K. J. 1777

VYOBRAZENÍ ZNAKU PODLE
FRIEDESHEIMSKÉHO ERBOVNÍKU

▶ Zachariáš byl ženat s Markétou, dcerou Felixe von Raming a Anny Gienger.³⁾ Svatba se konala nejspíš 2. června 1563, protože na ten den zve Zachariáš Wochnitzky, úředník v Altenburce, císaře na svoji svatbu.⁴⁾

Následující řádky mohou být současně důkazem, jak ošidné a povrchní může být někdy tvrzení »rodina ta a ta měla tento erb«. Znak mnohých šlechtických rodů totiž nalézáme v několika odlišných variantách. Nejinak je tomu v případě jednoduchého znaku Bohnických-Wochenitzkých, jak ostatně naznačil už loňský článek na toto téma.

Siebmacherův erbovník věnovaný dolnorakouské šlechtě popisuje a vyobrazuje štít polcený, pravé pole dělené, horní červené, spodní zlaté, levé pole je černé. Přilba s přikryvadly vpravo černo-zlatými, vlevo červeno-zlatými. Nad otevřenou přilbou zlato-červeně polcený půlměsíc, obrácený rohy vzhůru.⁵⁾

Starší Siebmacherův erbovník z počátku 18. století ovšem vyobrazuje znak připsaný rodu Wochenitzky odchylně: jako štít polcený, pravá polovice černá, levá je dělená. V horním poli běží zlaté kosmé břevno, nad ním levý horní roh černý, pod ním pravý spodní je červený. Spodní pole je zlaté. Nad otevřenou přilbou s přikryvadly černo-zlatými a červeno-zlatými leží loďka přídí otočená doprava. Příd loďky je červená, prostředek zlatý a zád je černá.⁶⁾

Podobně, jen s tím rozdílem, že samotný štít je od předchozího popisu zrcadlově převrácen (levé pole je dělené s šikmým zlatým břevnem v horním

3) J. B. v. Witting: *Die Wappen des Adels in Niederösterreich, Teil 2, Siebmacher's Wappenbuch Band 26/2, Nürnberg 1919, s. 580.*

4) J. Pilnáček: *Neznámé rody a znaky staré Moravy, Brno 1983, s. 167.*

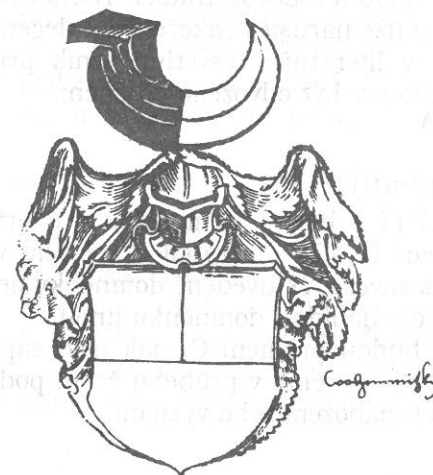
5) J. B. v. Witting: *Die Wappen des Adels in Niederösterreich.... (viz pozn. 3), s. 580, tab. 285.*

6) *Erneuert und Vermehrten Wappen-Buchs (Siebmacher's Wappenbuch), Fünfter Theil, Nürnberg 1703.* Svislé šrafy u kresby označují černou barvu (podle tzv. Geleniova systému), ostatní barvy jsou označeny začátečními písmeny g=gold, r=rot, s=schwarz.

poli, právě je černé, přikryvadla a klenot zůstávají jak výše), je nakreslen znak rodu Wochmitzckhy (sic!) ve Friedesheimském erbovníku. Shodně s tímto erbovníkem (snad z něho čerpal) načrtl a popsal znak rodu Wochenitzky ve svém díle *Adels-Spiegel* Johann Fischer von Fischerberg.⁷⁾

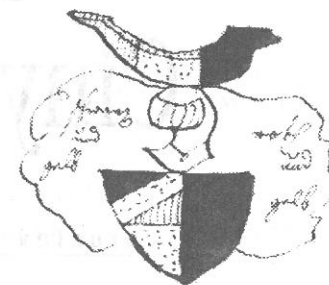
Znak rodu Wochenitzky najdeme i ve slezském Scharffenbergově erbovníku ze 70. let 16. století. Tentokrát je znak vyobrazen nebarevně a to jako štít dělený, jehož horní polovice je polcena. Nad kolčí přilbou s přikryvadly leží barvami polcená loďka, prohnutá do tvaru půlměsíce. Pravá polovice loďky se zadní palubou je černá, levá vybíhá do zahnuté špiče.⁸⁾

Takže, která podoba je »ta pravá«? A existuje takový pojem vůbec? ◀

VYOBRAZENÍ ZNAKU V SCHARFFENBERGOVĚ ERBOVNÍKU

Wochenitzky

NÁČRT ZNAKU Z FISCHEROVA DÍLA
ADELS-SPIEGEL

7) *Niederösterreichisches Landesarchiv St. Pölten (NÖLA), Rakousko, Friedesheimschen Wappenbuch, rukopis č. 59, tab. 77; NÖLA, Johann Fischer von Fischerberg: *Adel-Spiegel*, 7. díl, rukopis č. 236/7, s. 261-263.* Za upozornění na oba prameny a za laskavé poskytnutí kopií děkuji panu Mgr. Günteru Marianovi ze zmíněného archivu.

8) *Schlesisches Wappenbuch von Crispin und Johann Scharffenberg, bearbeitet von Hans v. Mosch, Neustadt an der Aisch 1984, tab. 255.*

Původ příjmení Cinybulk

Jaroslav Cinybulk

Celá léta jsem na dotaz přátel, odkud se vzalo naše poněkud neobvyklé příjmení, odpovídal v souladu s rodovou tradicí. Tento článek je ukázkou, jak pátrání po předcích může narušit i zakořeněnou legendu.

Úvahy publikované v literatuře vysvětlují vznik příjmení Cinybulk třemi domněnkami. Mohlo prý být odvozeno od jmen:

- pánů z CIMBURKA
- slova cimbur
- pánů ze ZINNENBURGU

Při rodopisném bádání – hledal jsem nejen své přímé předky, ale všechny nositele příjmení C. (C. – zkratka kterékoliv varianty našeho příjmení) – jsem dospěl k závěru, že uvedené domněnky nemohu přijmout. Pokusím se vysvětlit proč a nabídnu domněnku jinou.

Podkladem k tomu budou příjmení C., jak jsou zapsaná v různých pramenech. Tvar příjmení se měnil: v průběhu času, podle místa, kde C. žili, dokonce i podle jejich náboženského vyznání.

Ve 20. století se příjmení C. vyskytují v těchto variantách:

CINIBULK (73), CINYBULK (50), CINIBURK (31), CINYBURK (17), CYNYBULK (12), CINIBURG (10), CINYBURG (7), CYNYBURK (6), ZINIBURG (5), ZINIBURK (1), CIMBULK (1), CINNIBURK (1), ZINNEBURG (1).

Ještě ve 20. století nacházíme rozdílné zápisy příjmení téže osoby, a to i v úředních záznamech.

Týž tvar příjmení C. různých jedinců nedokazuje jejich blízké příbuzenství a naopak: i C. s odlišným tvarem příjmení mohou být blízcí příbuzní.

V 19. století se příjmení C. vyskytují v těchto variantách:

Tvary „L“ :

CINIBULK (380), CYNYBULK (117), ZINIBULK (24), ZINNIBULK (4), CINNYBULK (2), CINEBULK (2), CINYBULKA (1) a obměny těchto tvarů s jinými i – y, než je zde uvedeno.

Tvary „R“:

CYNYBURG (56), CINYBURK (47), CINNYBURG (4), ZINNEBURG (2), ZINIBURG (2), CINNYBURK (2), CINEBURK (1), CINNEBURK (1), CIMBURK (1), CIMBUREK (1) a obměna těchto tvarů s jinými i – y.

Ale také (každá varianta jednou):

CNINYBULK, CYNYBLK, CINYBUL, CINIBUK, CINBULK .

V tomto století doznával starší způsob zapisování hlásky „C“ – písmeny Cz nebo Cs. Zde jej přepisují dnešním pravopisem.

Podoba příjmení nebyla ještě ustálena. Písaři, i sami uživatelé(!), psali příjmení C. se značnou libovůlí.

Příklady:

- Farářův matriční zápis: „Jiří Cynybulk, syn Václava Cynibulky“ (1833, fara Chlumín); „Josef Ciniburg, syn Pavla Cinybulky“ (1871, fara Ledčice).

- František, podle matriky narozených Cynybulk (nar. 1847), se při různých příležitostech vlastnoručně podepisoval: Cinyburg, Cinyburk, Cinybulk.

- Matriční zápis příjmení narozených dětí téže rodové linie se měnil v průběhu času:

1. generace: Cinibulk (nar. 1757),
2. generace: Cynyburg (nar. 1800),
3. generace: Cynibulk (nar. 1831), alternativně v jiných zápisech Cynibulk, Cynybulk, Ciniburg, Zineburg (po přestěhování z venkova do Prahy),
4. generace: Cinneburk (nar. 1859), alternativně Ziniburg.

V 18. století se příjmení C. vyskytují v těchto variantách:

Tvary „L“ :

CZINIBULK (nejčastější tvar), ojediněle i CINIBULCK, CINEBULCK, CINNIBULK, ZINIBULK, CINIBUL, CZINIBULK, CINIPULK, CIMBULK, CZINIBUK, CINEBULK a obměny těchto tvarů s jinými i – y,

CZINIBOLK, ojediněle i CINNIBOLK, CINIBOLG, CZYNEBOLK, CZIMBOLK, CINNEBOLK, CZIMBOLCK, ZIGENBALK i ZIEGENBALCK, ZIGENBALKH, ZIEGEN-BALCK (se ▶

► spojovníkem, i když se nejednalo o dělení na konci řádku), CZYGENBALK, ZIEGENBALIK, ZIEGENBOLIK, CZIGENPOLG, ZIEGENPOLK, ZIEGENBOLCK, CIEGENBULCK a obměny těchto tvarů s jinými i - y.

CZIGENBOLK i CZYGNBOLK, CZYKNBOLK, CZIGKNBOLK, ZIGENBOLK, CZIGENBOLGT, CZIGENBOLT, CZIGENBOLKH, CZYKNBOKH.

Tvary „R“:

CZINIBURG i CINNIBURG, CYNIBURK, ZINIBURK, CZYMBURK, CZÜMBURK, CZINEBURG a obměny těchto tvarů s jinými i - y.

Ale také:

CINIBAL, CZINIBOK, CINBERG, CZINBOLEK, KINBURG, CIMBUL, CINBORK, CIKANBULK.

I tito zapsaní jedinci byli příbuzní, takže by podle dnešních hledisek měli shodná příjmení.

Nyní, když známe potřebné skutečnosti, lze vypsát důvody, které mne vedly k odmítnutí v úvodu citovaných domněnek o původu našeho příjmení.

- Příjmení C. bylo velmi neobvyklé a písařům mohlo připomínat některé německé výrazy. V jejich duchu pak mohli příjmení komolit, když je podle obyčeje zaznamenávali způsobem „piš jak slyšíš“. Jména pánů z Cimburka či pánů ze Zinnenburgu mohla sice upadnout v zapomnění, ale domnívám se, že by nebyla deformována do tvarů „L“, či dokonce do ještě podivnějších variant (17. a 18. století). Koncovka -burk je totiž pro sluch výraznější, jednoznačnější, a navíc jistě byla na Podřipsku, kde příjmení zapisovali, v povědomí písařů (Hazmburk, Habsburk). (Pomíjíme, že diktující mohl trpět vadou řeči, která také mohla být příčinou deformace zapisovaného příjmení.)

- Porovnáním četnosti variant příjmení C., se objevila ještě jedna, překvapující skutečnost. V 19. století se tvary „L“ vyskytují v převážné většině v katolických matrikách roudnických (roudničtí C. byli vesměs katolíky), tvary „R“ převažují v evangelických matrikách ledčických a krabčických, v nichž se poprvé veřejně ohlašuje evangelická rodová větev C.

Ze všech těchto důvodů se domnívám, že myšlenka pojovat příjmení C. se šlechtickým rodem Cimburků či Zinnenburgů (verze zinnenburgovská se mezi C. neujala) se objevila až s nástupem vlny historického romantismu 19. (ale i 20.) století, a možná vyjadřovala i snahu evangelických C. odlišit se od C. katolických kromě náboženského vyznání i příjmením.

Cimburkovskou verzi, přesvědčivou svou jednoduchostí, pak nekriticky (bez vyhledání a porovnání starších zápisů příjmení) převzala novodobá literatura, a snad všichni dnešní C. ji považují za jedinou věrohodnou.

V 17. století se příjmení C. vyskytují v těchto variantách:

CZEGBORT (1627; 1), CZYKNBOLK (1659; 2), CZYKYNBOLK a varianta s „i“ (1661; 2), CYKIMBOK (1666; 1), CYMBALYK (1682; 1), CZIMBOLK (1687; 1), CZIGENBOLK (1689; 2), CZYGENPOLK (1690; 1), CZYGKNBOL (1690; 1), CYNEBURK (1692; 1), CZIGENBORT a varianta s „y“ (1694; 2), CZYMBULK (1697; 1), CZYKLBURK, CZYKENBOLK, CZINIBULK (1698; po jednom zápisu), CZYGENBULK, CZYNKEBOLK (1700; po jednom zápisu).

Ve starších (před rokem 1627) matrikách, pozemkových knihách, urbářích či jiných listinách už jsem příjmení C. nenašel.

Jestliže nyní víme, odkud příjmení C. nepochází, odkud tedy pochází?

Nejvzdálenější vypátraný, pravděpodobný prapředek rodu C., se jmenoval Kryštof (Kristoff) Czegenbort, jeho manželka Valpurga (Walpurga). Ta jména, rok a místo jejich zápisu (1627, Litoměřice) i celková situace tehdejší doby nabízejí domněnku:

Mohl to být cizinec-voják třicetileté války. Osud ho mohl přivést do Litoměřic. Mohl tu z nějakého důvodu ukončit vojenskou službu (zajetí? narození dítěte? zranění? stáří?) a mohl se ve zdejším kraji usadit (nemohl nebo se nechtěl vrátit do své vzdálené vlasti?). Mohl se stát poddaným roudnické vrchnosti (i ona potřebovala nové lidi) a mohl být tím, kdo předal své jméno - postupně až dnešním C.

Závěr:

Domnívám se, že příjmení C. vzniklo ze severského (švédského?) příjmení pravděpodobnou vývojovou řadou

CEGBORT - CIGENBORT - CIGENBOLK - CINIBOLK - CINIBULK (CINYBULK).

Tvar Ciniburk (a jemu podobné) vznikl z téhož příjmení (Cegenbort) odlišnou vývojovou řadou. Byla ovlivněna zprvu němčinou a v 19. století většinou šlechtického rodu pánů z Cimburka, a lze ji též vysledovat v seznamu variant příjmení vypsanych v tomto článku.

Protože málokteré bádání končí bez otazníků, zůstávají i zde a podněcují trvalou naději a fantazii:

Existuje v našich archivech nějaký písemný doklad o příjmení C. z doby před rokem 1627? Nedopátral se nějaký švédský rodopisec rodu Ceger- až ke svému prapředkovi Christoferovi, který se nevrátil z třicetileté války? Jaký by byl výsledek genetického porovnání dnešního Čecha C. s dnešním Švédem Ceger-? Potvrdilo by se jejich pokrevní příbuzenství? ◀

Heraldické památky regionu Teplice

(Stanovisko autora k recenzi Stanislava Kasíka z *GHL* 1/2002)

Nežli přistoupím k reakci na jednotlivé odstavce recenze uveřejněné v *GHL* 1/2002, chtěl bych se zmínit několika slovy k tomu, co vedlo ke koncepci mé práce jako takové. Pohybujeme se v oblasti, kde naprosto převažující část regionální literatury byla psaná německy a nedotkly se jí ani počátkem minulého století zpracovávané Soupisy památek historických a uměleckých. Jedinou výjimkou jsou v české literatuře Sedláčkovy Hradky, díl XIV., Hradky, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku III. a čtyřdílné Umělecké památky Čech, které akcentují spíše stránku architektonickou a u církevních staveb se věnují jejich sakrálnímu vnitřnímu vybavení. Ani v němčině nebyla vydaná „Heimatkunde“ orientovaná na heraldické památky. Velkou část heraldických památek tvoří náhrobníky, jejichž počet se v průběhu času radikálně snižuje. Proto jsem považoval za vhodné zahrnout do této práce i nápisové náhrobníky, které mají stále svoji historickou vypovídací schopnost (např. se dvěma bronzovými deska-

mi umístěnými na Seumově kapli, se jmény důstojníků i vojáků zraněných v bitvě u Drážďan a Chlumce v roce 1813, kteří zemřeli v Teplících, se dnes již nesetkáme, protože skončily před několika málo lety ve sběrně barevných kovů).

Druhý pohled na zpracování dané problematiky se řídil orientací na potenciální čtenáře. Periodikum „Heraldika a genealogie“ má své těžiště především v heraldice. Jeho náklad je 500 výtisků. Předmětná publikace je orientovaná výlučně na region Teplice, tzn. že se potenciální okruh zájemců ještě zužuje. Při nákladu 1 300 výtisků musí být svým slovníkem přístupná laické veřejnosti, a i poměrně úzký obor heraldiky jí musí být svým slovníkem přístupný. Současně musí ovšem zprostředkovat i informace heraldikům, což podle mého názoru činí. Např. jsou zde uvedeny erby rodů, se kterými se čtenář dosud v české literatuře neměl možnost seznámit. Čtenář by měl mít možnost, pokud se setká se znakem na Teplicku, nalézt v knize vysvětlení. Nyní k jednotlivým odstavcům „recenze“:

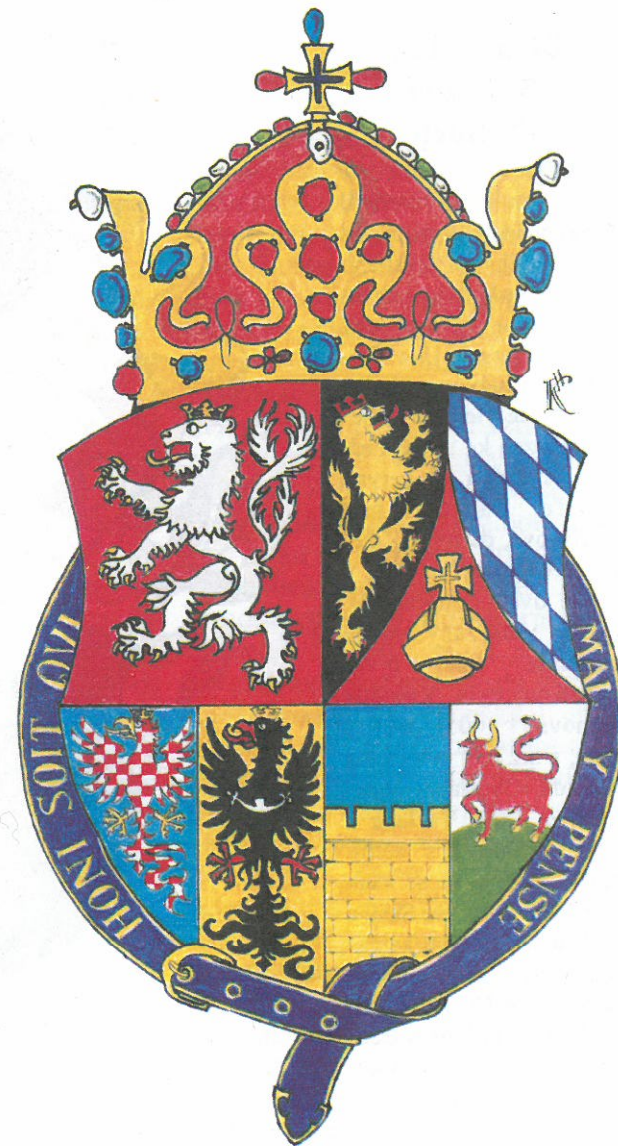
Při volbě názvu padl i návrh Heraldické a nápisové památky, kvůli stručnosti a především proto, že těžiště publikace leží v heraldických památkách, byl zvolen stávající název. Pojem regionu Teplice v názvu byl jednou z podmínek programu Phare, vydavatel se také nazývá Regionální muzeum v Tepli-

Bedřich Falcký

Muž, kterému direktorium předalo nejvyšší vládu v Čechách. Syn rýnského falckraběte Bedřicha IV. († 1610) z rodu Wittelsbachů a Ludviky Oranžské († 1644), narozený roku 1596. Českým králem zvolen 26. srpna 1619. Rozpakoval se volbu přijmout, ale podlehl nátlaku své choti a dvorního kazatele a 2. listopadu korunován. Vládl nepříliš schopně přesně rok. Po Bílé Hoře uprchnul z Prahy do Vratislavi a posléze do Haagu. 22. ledna 1621 vyhlášena nad ním ve Vídni císařská klatba a jeho země a kurfiřtská hodnost uděleny v roce 1623 Maxmiliánovi Bavorskému. Zemřel 29. listopadu 1632 v Mohuči. Od roku 1613 ženat s Alžbětou, dcerou anglického a skotského krále Jakuba I., s níž zplodil osm synů a pět dcer. V legitimní mužské linii však jeho potomstvo vymřelo již v roce 1685 vnučkou Karlem.

Blason:

štit čtverc, v 1. poli Čechy. 2. pole polceno červenou vydutou špicí se zlatým říšským jablkem (úřad říšského arcistolníka), v pravém poli Rýnská Falc, v levém Bavorsko. 3. pole polceno, vpravo Morava, vlevo Slezsko. 4. pole polceno, vpravo Horní Lužice, vlevo Dolní Lužice, kolem šitu Podvazkový řád, na štítě královská koruna (Bedřich používal rovněž jednodušší verzi, složenou pouze z horní části tohoto erbu - Čechy, Bavorsko, Falc, jablko; výše uvedená složitější varianta byla použita v tisku sněmovních artikulí generálního sněmu v roce 1620)

Maximilián Hošťálek & Javořice

Žatecký primátor, hlasoval v červenci 1617 proti přijetí Ferdinanda II. za českého krále, za což byl vzápětí zbaven úřadu. Jako volený direktor v říjnu 1619 v Žatci s velkou slávou uvítal a ubytoval Bedřicha Falckého. Odsouzen ke ztrátě hrdla, cti i statků a 21. června 1621 sťat. Zabavena část vsi Hříškova, dvory v Žiželicích a Velichově a dům v Žatci se dvěma zahradami, který byl však záhy vrácen pozůstalým. Jeho první manželkou byla Kateřina Eliščinová († 1605), druhou Dorota, s níž měl syny Jana Zikmunda, Cypriána, Maximiliána a Karla Václava a tři dcery. Vdova s dětmi emigrovala, synové se však v roce 1632 vrátili se Sasy a sundali otcovu hlavu ze žatecké brány. Jan Zikmund zemřel v roce 1674 v Kadani a jeho synem Janem Bedřichem, císařským kornetem, rod vymřel.

Blason:

na modrém štítě při levém okraji zelený les, z něhož vyrůstá jelen přirozené barvy se zlatou zbrojí a krkem prostřeleným vpravo směřujícím zlatým šípem, klenotem rostoucí jelen ze štítu, překryvadla červeno-zlatá

cích, a pokud publikace přesahuje ve třech případech hranice mizejícího okresního zřízení a okresu Teplice, pak je to zdůvodněné u Lomu a Mariánských Radčic tím, že po staletí patřily ke klášteru v Oseku, a v Roudníkách, které leží 5 km od Teplic, příslušností k panství Koldiců. Region v tomto smyslu zahrnuje území s určitým společným kulturně-historickým vývojem. Jestliže se Stanislav Kasík domnívá, že by publikace měla striktně pokrývat pouze území okresu Teplice tak, jak koncipoval svoje Děčínsko, pak si myslím, že i jiný autor by měl mít právo na uchopení problému z jiného zorného úhlu. Jenom moje generace zažila tři koncepce a změny hranic okresů, které – jak již bylo vzpomenu – v dohledné době zmizí. Region i svojí definicí proto vyjadřuje podstatně lépe daný stav.

Pojetí publikace, rozdělující stěžejní místa a ostatní obce, bylo zvoleno na základě přání editora, nepostrádá svoji logiku a pohledem na obsah se lze v publikaci velmi snadno a rychle orientovat.

K problematice městských znaků: považuji za podstatné uvést dobu jejich vzniku a jejich zobrazení. Podle mého názoru nelze seriózně vyjmenovat jako samostatnou položku každou budovu, na které městský znak je, protože by byla publikace zahlcena fádním stereotypem. Proto jsou vyjmenované pouze stěžejní budovy a vynechány např. činžovní domy; do-

vedeno do absurdnosti, podle Stanislava Kasíka mělo by být podchyceno každé auto městské policie a každý rukáv městského policisty. U městského znaku Duchcova pak, podle publikace Jiřího Čarka Městské znaky v českých zemích z r. 1985, byl na ztraceném privilegii lev obrácený doprava, ale v konfirmaci Ferdinanda II. z roku 1622 je obrácen doleva. Cituji „...Omyl vznikl teprve roku 1622 a na následujících pečetích i obrazech znaku se směr řídil touto chybnou malbou, takže se stala tradiční. Proto dnes Duchcovští užívají podle Ferdinandaova privilegia lva obráceného doleva.“ Tak je znak zobrazen i v příloze. Vladimír Ruda v publikaci Znaky severočeských měst z roku 1970 píše v podstatě totéž. Zelenka - Javora v knize Sudetendeutsches Wappenlexikon z roku 1985 zobrazují sice lva obráceného doprava, ovšem doprovázejí ho větou: „... ist das Wappen noch heute in Gebrauch, allerdings mit links-schauendem Löwen, so wie es zum erstenmal in dem Konfirmationsprivilegium Ferdinands II. .... abgebildet wurde...“ Takže formulace v mé publikaci užitá, že podle znakového privilegia je lev obrácený vpravo, ale vžitě je jeho otočení vlevo, odpovídá citované literatuře. Z textu recenze, kde Stanislav Kasík nově navržený znak uvádí jako své dílo, zřejmě vyplývá, že se duchovští měšťští zastupitelé nechali přesvědčit

kanceláři Dauphin a vžitý úzus změnil.

Pokud se týká kompletnosti pojetí, pak jsem vycházel z toho, že budou uvedeny artefakty, se kterými se čtenář běžně setkává, ať z kamene nebo dřeva, dále určité zajímavosti a především věci týkající se teplického regionu. Sub specie posledního byly zařazeny teplické kancionály ilustrované Fabiánem Pulířem z Ústí n. L., které, jak je evidentní, obsahují řadu erbů místní šlechty, měšťanstva a řemeslnických cechů, z nichž některé jsou publikovány vůbec poprvé. Z toho např. erb Jana Borka z Borku (s. 107) je uváděn v Sedláčkově Českomoravské heraldice II. s. 96 takto: „...měl na štítě oblouk napříč a pod ním dva obloučky vedle sebe, nad helmicí panáka pod pás, jak vyzdvihuje ruce.“ Dnes víme, podle ilustrace v kancionálu, že vzpomenuté obloučky jsou váhy s dvěma rozporkami a v klenotu rostoucí muž drží nad hlavou figuru ze štítu. Hanuš Gramoser, jehož erbovní list je publikován ve formě fotografie, působil po určitou dobu v Krupce a má tedy vztah k regionu. Zobrazení erbu prince de Ligne na grafickém listě vzbudilo pohoršení, proč je uveden pouze tento. Vysvětlení je snadné - princ de Ligne byl v historii Teplic velmi populární a připomínanou osobností, byl přítelem Casanovy, příbuzným Clary-Aldringenů a dodnes se po něm jmenuje jeden z nejhonosnějších

teplických hotelů na Zámeckém náměstí. V expozici zámku je mu věnován jeden pokoj. V tomto pokoji jsou také vzpomenuté dva grafické listy, které jsou jedinou veřejně přístupnou heraldickou památkou na tohoto knížete.

Řada obecních znaků vznikla v 90. letech 20. století. Zhruba je lze rozdělit do dvou kategorií, na znaky udělené parlamentem ČR, za které obce zaplatily různým heraldickým kancelářím značné peníze, a na ty, které si obce přihlásily jako chráněný vzor. Vzhledem k tomu, že získáváním znaku druhým způsobem nejsem finančně ohrožen, necítím se ani oprávněn posuzovat způsob, jakým obec svůj znak získala. V úvodu jsem poznamenal, že rozhodující pro tuto práci je, aby občan, který např. v Novosedlicích uvidí na radnici znak, který má ostatně na vizitce i starosta a který se používá i na dopisních papírech, věděl, že je to nyní užívaný znak obce Novosedlice. Pokud bychom tyto případy považovali za uzurpaci, pak by mohlo být právě tak uzurpací pojmenování heraldické kanceláře titulem francouzského prince „Dauphin“ včetně použití delfína jako hlavní figury štítu. Je mi nepochopitelné, proč bych měl zodpovídat za to, jaký novosedlický znak je a jak jej obec získala. Pokud jsou v mé publikaci uvedeny tzv. velké obecní znaky, tzn. složené ze znaků vesnic spadajících pod danou obec, pak musím pouze znovu konstatovat, že na rozdíl od Stanislava Kasíka popisují daný stav

a necítím se arbitrem odsuzujícím šmahem vše, co neodpovídá mému názoru.

Je mi velmi líto, že mi unikl znak udělený v roce 1633 rychtářské obce Háj, jak jej popisuje Jan Smetana v článku Palatinové Jan Ernst a Christian Theodor Schosserové z Emblebenu a Friedhelmu, publikovaném v Heraldické ročence v roce 1985. To, že práce tohoto rozsahu nepostihne naprosto vše a autor po jejím vydání nachází věci, které mu unikly, je bohužel smutné riziko každé činnosti. Toto riziko postihlo i Stanislava Kasíka, autora publikace Rodové heraldické památky na Děčínsku a Šluknovsku, vydané v Děčíně v roce 1996, protože v minulém roce vyšly v Děčínských vlastivědných zprávách jeho doplňující články týkající se rodových heraldických památek na Děčínsku. Toto neuvádím jako výčitku, ale pouze jako suché konstatování, že nic z lidského díla není absolutně dokonalé. Je mi stejně tak líto, že nebyly uveřejněny obecní znaky Bystřan a Hostomic, jejichž autorem je Stanislav Kasík, a to z jednoduchého důvodu: Sběr materiálu k publikaci trval několik let. Na počátku tyto obce znak neměly a při vizuelní kontrole v roce 2000 na obecním úřadě daných obcí uvedeny nebyly. Nebyly vyvěšeny ještě ani v březnu roku 2002.

Jestliže Stanislav Kasík ve své publikaci o Děčínsku uvádí některé rodokmeny v závěru publikace, po-

važoval jsem já za nutné je uvést tam, kde se artefakty tohoto rodu vyskytují, aby čtenář měl možnost je zařadit do širších souvislostí. Oba považujeme svůj postup za optimální, rozdíl je pouze v tom, že já svůj nikomu nevnucuji.

Pokud se týká názvosloví hrob, náhrobek, náhrobník, pak např. při popisu hrobů na teplickém a dalších hřbitovech jsem používal pojmu hrob nebo hrobka, jinak téměř vesměs náhrobník. Uvedená výtka k dětskému náhrobníku je zavádějící. Na s. 18 mé publikace je pod položkou 3 uveden titul „Náhrobník Václava Velvětského z Nespěčova“. Text dále pokračuje: „Dětský pískovcový náhrobník o rozměrech 57x100 cm. Nahoře uprostřed je dítě v peřince s povijanem ...“ Jde tedy o pohřeb nemluvněte, o čemž svědčí i velikost desky a zobrazení zemřelého. Nevidím nic špatného v tom, označit v textu tuto desku jako dětský náhrobník. Pokud se týká řádů a řádových řetězů, pak je na místě maximální obezřetnost, protože řada artefaktů je narušená a Stanislavem Kasíkem uvedený případ to pouze potvrzuje. Řád na erbu v hrobce Valdštejnů ukazuje orlici, kdežto na sloupu Nejsvětější Trojice je kříž.

K připomínce o nedokonalosti přepisu textů, pak nebyla doložena ani jedna věcná chyba při přepisu. Další část připomínek týkajících se užití typograficky nevhodného fontu lze těžko pochopit, jsem toho názoru, že vhodným způsobem

odlišuje nápisové pasáže. K dalším ironickým poznámkám k textu a jeho členění chci poznamenat, že u rozsáhlých nápisů je v textu dodrženo jejich řádkování. U řady náhrobníků je z textu zachováno pouze několik slov a počet řádků je již těžko zjistitelný. V této souvislosti znovu připomínám, že publikace je určena především laické veřejnosti a přerušování textu dělicími znaménky by zřejmě působilo rušivě.

Při popisu oken zámecké kaple byl erb Salm-Reifferscheidtů uveden jako erb Salmů v souladu s textem ve vitráži okna, který formulovali ještě Clary-Aldringenové. Nikdo ale nezpochybňuje že patří Salm-Reifferscheidtům.

K diskusi o heraldickém názvosloví chci poznamenat, že chápu, že především v posledním desetiletí vytváří skupina heraldiků upravené názvosloví, které svým způsobem neguje heraldickou tvorbu a literaturu 19. a převážně části 20. století. Bude-li popis erbu na náhrobníku Franka ze Seifsdorfu znít „v polceném štítě tři pŕlměsíce dorůstající a ubývající nad stoupající“, pak jsem přesvědčen, že tento popis bude laikovi naprosto nesrozumitelný. Král ve své Heraldice definuje stoupající měsíc jako měsíc rohy vzhůru obrácený. Janáček - Louda, České erby v roce 1988, a myslím, že nejde o žádné okrajové osobnosti české heraldiky, píší o pŕlměsíci rohy nahoru a podobné formulace najdeme i u Pe-

lanta, Holejšovského v HG 1982, u Roubala - Krupaře v HG 1999 a ve výčtu lze pokračovat.

Stanislav Kasík uvádí rozpor mezi použitím výrazu marka nebo merka pro značku. Příruční slovník jazyka českého uvádí pojem marka jako lidový výraz pro značku, pojem merka nezná, pro znamení má výraz merk, čili doporučená merka není bohužel doporučená českou Akademií věd, která tento slovník vydala.

Problém hrotu nebo špice. Pojem špice používá např. Kolář v Českomoravské heraldice, Schwarzenberk ve své Heraldice z r. 1941 i Buben v Encyklopedii heraldiky 1994. Hvězda osmicípá nebo osmihrotá. Opět jenom námátkou - hvězdu jako např. osmicípou používají Mysliveček, Janáček - Louda, Pelant, Příbyl, Štěch, Zenger, Vykouk, Liška, Zálaha, Tovačovský, Roubal - Krupař, Petráň. Důvod, proč nepoužívat pojem cíp, formuloval Stanislav Kasík v jednom svém posudku z 15.6.1999 takto - cituji: „Při popisu znaku použít pro hvězdu termín šestihrotá, jak je v heraldické terminologii obvyklé. Cípy u hvězd a jiných heraldických figur byly heraldickou terminologií odmítnuty pro jejich pejorativní nádech (cíp - ostravský slangový výraz pro pánský úd) - vexilologie nadále používá cíp.“ Toto zdůvodnění je na první pohled směšné, ale vyvolává řadu otázek. Kdo je pověřen odmítat nebo schvalovat vhodnost nebo nevhod-

nost heraldické terminologie? Vycházejí všechny změny pouze z odsouzení slangových výrazů a nesledoval se i jiný důvod? Proč je cíp nevhodný v heraldice, kde je, jak ukazuje široká škála autorů, vžitý, a je vhodný pro vexilologii? V této souvislosti bych chtěl poznamenat, že např. technické jednotky a jejich používání jsou naprosto jasně definovány a předepsány mezinárodními normami ISO, které jsou přeneseny beze změn do národních norem. Heraldika se vyvíjela po staletí a její základní pravidla se postupně ustálila. Její české názvosloví se stejně tak vyvíjelo a vžívalo. Mělo však vždy určité stupně volnosti dané tím, že neexistuje žádná konkrétní norma, která by daný problém přesně formulovala (nemíním tím pojmy kategorie šikmé a kosmé dělení, ale např. uvedený pojem cíp).

Jestliže „Podvýbor pro heraldiku a vexilologii Poslanecké sněmovny PČR“ je autorem tzv. „Heraldické terminologické konvence“, pak to chápu tak, že ti, kteří výboru předkládají své návrhy obecních znaků, musí dodržovat určitý úzus, který je pro ně závazný. Tato konvence, pokud vím, nebyla publikována, a proto není a nemůže být pro ostatní heraldickou veřejnost závazná a nelze ji prohlašovat za jedinou pravdu pro všechny. Ostatně systémů, které si nárokovaly právo na jediný správný výklad, bylo v lidských dějinách dost a nevedly vesměs k dobrým kon-

cům. K jakým ošidnostem může tvorba nového názvosloví vést uvedu na dalším příkladu: Ve své práci popisují erb Jana Borka z Borku. Stanislav Kasík k němu poznamenal, cituji: „Jen pro zajímavost v erbu Jana Borka z Borku je figura, která nedávno byla popsána jako vozová váha s dvěma brdečky“. Brdečka nahradila mnou použitý výraz rozporcky. Ottův slovník naučný uvádí, že brdečko (pappilla) je anatomický výraz pro pahrbkovitý útvar. Příruční slovník jazyka českého pojem brdečko nezná, uvádí pouze brdičko jako nářečový výraz pro rozporcku. Stanislav Kasík mne nedávno ujistil, že Sedláček by před jeho názory na názvosloví neobstál. Naprosto s ním souhlasím. Je pak ovšem s podivem, že i v současnosti jsou vydávány reprinty Kolářovy a Sedláčkovy Heraldiky.

Na závěr bych chtěl uvést, že v roce 1984 vydal Gert Oswald velmi fundovaně zpracovaný Lexikon der Heraldik, ve kterém jsou u hesla většinou uvedena i jeho synonyma.

Ferdinand Maděra

Ferdinand Maděra, *Heraldické památky regionu Teplice, Teplice 2001*

Vydalo Regionální muzeum v Teplicích v ediční řadě *Monografické studie RMT*, svazek 35, za finanční podpory Evropské unie - programu CBC Phare, brož., 168 stran, náklad: 1 300 výtisků v českém jazyce, 700 výtisků v německém jazyce, cena 99 Kč.

Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty

Dne 30. dubna 2002 se v Literární kavárně knihkupectví Academia v Praze na Václavském náměstí uskutečnila beseda u příležitosti prezentace Atlasů erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty, které jsou dokladem originální vědecké a grafické tvorby konce 19. století a dílem významného českého historika Augusta Sedláčka, zůstávajícím dlouho skrytým v jeho pozůstalosti.

Besedu zahájil prof. PhDr. Ivan Hlaváček, který připomněl ohromný pracovní záber A. Sedláčka, seznámil s jeho pracemi a ocenil editorickou práci vedoucí k vydání Atlasu. Následně vystoupil editor PhDr. Vladimír Růžek, který seznámil přítomné s podnětem, který ho k práci přivedl, se způsobem a průběhem práce, skladbou díla atd.

Celé dílo rozvržené do 5 svazků (1. Úvodní studie, soupis pramenů, seznamy, rejstříky; 2. Atlas erbů Čechy 1. část; 3. Atlas erbů Čechy 2. část; 4. Atlas erbů Morava; 5. Atlas pečeti) přinese více než 5 000 kreseb erbů, zachycených s dokumentární přesností na základě více než 3 600 autentických

středověkých pramenů, přičemž v posledním svazku bude zpřístupněno přes 2 750 kreseb šlechtických pečeti.

V současné době byly vydány svazky 1. a 2. Svazek 1. je věnován popisu rukopisné práce A. Sedláčka Seznam a obrazy pečeti a starých erbův hlavně z listin, jeho rozboru, skladbě, následují ediční zásady, soupis pramenů, fondů, literatury atd. zakončený rejstříky: heraldických znamení, jmenným a místním. Svazek tak tvoří nejen vstupní část k celé edici, ale je nepostradatelnou pomůckou i pro práci s dalšími svazky a celým dílem.

Svazek 2. je věnován první části erbů české šlechty, přičemž je sestaven podle erbovnických znamení doplněných vždy signaturou. Velkým přínosem oproti minulosti jsou tiskařské technologie, které umožnily barevný tisk řady erbů a tím celkové oživení díla. Popisovat skladbu 2. svazku by bylo opisováním obsahu částí svazku 1., proto je zapotřebí ocenit nejen vlastní záměr ale i práci věnovanou jeho realizaci, aby potěšil všechny milovníky historie a heraldiky zvláště.

Jan Podhola

August Sedláček (edidit Vladimír Růžek), *Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty, sv. 1. a 2., Praha 2002*

Vydalo nakladatelství Academia, váz., 638 a 640 stran, náklad neuveden, společná cena obou svazků 680 Kč.

Město Žandov a blízké okolí

Kolektiv autorů připravil rozsáhlou publikaci z Českolipského regionu o historii a současnosti města Žandov a obcí Dolní Police, Dvorská, Radeč, Novosedlo, Havraní, Heřmanice, Valteřice, Velká a Malá Jarovská. Texty jsou bohatě doplněné fotografiemi i místními lidovými pověstmi.

Město Žandov a blízké okolí, Žandov 1998

Vydal Městský úřad Žandov, brož., 133 stran, cena 120 Kč

Nastal nám den veselý....

V drobné brožované publikaci nám autor barvitě přiblížil advenční a vánoční zvyky na Kladensku a Slánsku.

Zdeněk Kuchyňka, *Nastal nám den veselý...., Kladno 2000*

Vydalo Okresní muzeum Kladno, brož., 88 stran, cena 90 Kč

Knihovna CD - ROM

Není nad krásně vázanou řadu cenných publikací, ale máte-li malou knihovnu, nabízí dnešní trh publikace na CD-ROMU, které jsou věrnými digitalizovanými replikami. Při splnění základních požadavků na Vaše PC a pomocí programu Acrobat Reader si velmi rychle osvojíte prohlížení, vyhledávání statí a tisk jednotlivých částí takto připravených publikací.

Dějiny zemí koruny České (Paseka) – dějiny od pravěku až do současnosti doplněné mapami, ukázkami filmových dokumentů a hudby a vědomostním testem.

Ottova naučná encyklopedie obecných vědomostí (Aion CS s.r.o.) – jde o Ottův slovník naučný prvně vydaný knižně v letech 1888-1909.

Hrady, zámky a tvrze České - na jediném CD jsou soustředěny všechny díly jedinečného souhrnného díla Augusta Sedláčka.

Helena Voldánová

Příjmení obyvatel vitějovické farnosti roku 1828

Přehledy příjmení ze tří farností zveřejněné na stránkách XV. a XVI. ročníku GHJ doznaly po letech příznivé ohlasy u nových členů ČGHSP. Tato skutečnost mne přesvědčila o užitečnosti pokračovat ve zveřejňování podobných soupisů. Jsem názoru, že zejména u výskytu méně obvyklých příjmení mohou být pro badatele vhodným ukazatelem, kterým směrem může také zaměřit svou pozornost.

Vitějovický (místní jméno Vitějovice bylo úředně stanoveno r. 1923, předtím byl užíván název Vitějice) kostel sv. Markéty je připomínán r. 1384 jako filiální k Blanici, byl obsazen sídelním kaplanem. V 16. století docházel do Vitějovic strunkovický farář, po Bílé Hoře zde vykonával bohoslužby prachatický děkan a po znovuzřízení fary v Bavorově r. 1641 tamní farář. Kolem 1671 byly Vitějovice, Hracholusky a Svojnice přifařeny k Chelčicím a tento stav trval až do první poloviny 18. století. Fara byla ve Vitějovicích zřízena kolem roku 1747.

K zdejšímu farnímu obvodu byla od Lhenic roku 1787 připojena ves Vrbice. Vitějovická kolatura pak zahrnovala vsi Vitějovice, Osule, Svojnice, Hracholusky, Vrbice a z Obory čp. 6-11, 21-32, 45, 46 a 49. Farní obvod se přechodně změnil jen v letech 1938-1945, kdy sem byly od

Prachatic přefařeny české vsi Jelemeč, Nebahovy, Zdenice a Žernovice a od Frantol Lažištka a Kralovice. V době patrimoniálního zřízení patřily Vitějovice, Osule, Svojnice a Hracholusky k panství libějovickému, Vrbice a Obora k netolickému.

Vitějovické matriky začínají roku 1720. Předchozí zápisy obsahují matriky chelčické a nejstarší je možno hledat v prvních matrikách z Prachatic a z Bavorova. Jmenný obsah chelčických matrik z let 1664-1851 zveřejnil redemptorista z Libějovic Stanislav Ondrák.

Ve vitějovickém farním archivu se dochovaly dva soupisy osadníků. Starší je z roku 1828 a mladší z roku následujícího. Soupis z roku 1828 zahrnuje 1714 osob žijících ve farním obvodu. Je u nich uváděn rok narození a věk a samozřejmě církevní úkony.

Abecední přehled 190 zapsaných příjmení uvádím v dnešní podobě:

Alenka,
Baloušek, Bárta Bauer, Beneš, Beránek, Bican, Biskup, Brabec, Brašnička, Brouček, Brom, Brož, Brych, Bukovský,
Cimrhanzl, Cinádr,
Čáka, Číšek, Čondl,
Drška, Dušek, Dvořák,
Fatka, Fencel, Fidler, Filip, Forka, Fučík,
Hájek, Hamlíř, Hanzalík, Hazuka, Hladký, Hlava, Hlouška, Hodinka, Hojdar, Holub, Horák, Hrbek, Hřebeček, Hucek,
Chad,
Jakš, Janda, Janeček, Janovský, Janutka, Jelínek, Jilek, Jiraň,

Obnovení paměti městečka Zahrádka na Želivce

„Rok 1977 – Výstavba ledečského sídliště pro zahrádecké občany se poněkud zpozdila, takže začátkem tohoto roku čeká ještě 8 rodin na předání domku. Jsou to rodiny ze středu městečka a z „Pohoří“, takže jim nehrozí zatopení přehradní vodou, která již omývá základy školy. ... Těmito větami chce kronikář ukončit smutný osud Zahrádky, na jejímž buldozerm srovnaném prostranství těžko jednou i samotní občané budou hledat místo svého domku...“

(poslední zápis z kroniky
města Zahrádky kronikáře
Stanislava Dvořáka)

Po osmi stech letech se uzavřela historie městečka Zahrádka, ležícího na břehu řeky Želivky na Českomoravské vrchovině. Usnesením vlády z 27. srpna 1969 bylo rozhodnuto o likvidaci Zahrádky, která ležela v zátopové oblasti nově budované přehrady na Želivce u Švihova. Přehrada dnes dodává pitnou vodu Praze, Ledči nad Sázavou, Světlé nad Sázavou, Havlíčkovu Brodu, Pelhřimovu a dalším obcím v okolí.

Osud Zahrádky je zástupným příběhem za desítky jiných vsí, obcí a měst, které zanikly za poslední

Kabát, Kadlec, Kalíšek, Karvánek, Kašpar, Klein, Klih, Klíma, Kneifel, Knotek, Kohout, Kolafa, Konvička, Kotyza, Kozák, Král, Králík, Krauskopf, Krejčí, Krejza, Kril, Krotký, Krump, Kuba, Kubička, Kůta,
Lád, Lauda, Lhota, Líkař,
Mácl, Mach, Machart, Majer, Maleček, Marek, Mareš, Matějka, Matoušek, Mertlík, Michal, Mikeš, Mikl, Milisderfer, Moravec, Mráz, Müller, Muška,
Němec, Novák,
Pachler, Pánek Pasák, Pátek, Paule, Pecka, Pech, Pelech, Penc, Perkr, Pernreiter, Pešek, Petrášek Píbal, Pícha, Piksa, Pinta, Pivoňka, Plouhar, Podlaha, Podlešák, Podruh, Pop, Pořádek, Prášek, Pregnar, Prokeš, Přivík, Pudivítr,
Ráb, Raušl, Rob, Rotbauer, Rudolf, Ruzha, Růžička,
Řezáč,
Sebera, Sedlák, Signund, Simandl, Skuhráček, Sládek, Slunečko, Sochor, Sojka, Sosna, Sova, Staněk, Stejkoza, Suchomel,
Šamata, Šanda, Šandera, Šebesta, Šedivý, Šesták, Šimek, Šinker, Šinko, Škaredský, Škrof, Špán, Špiroch, Štědra, Štěpán, Štrubl, Šulc, Švec,
Taubler, Tomka, Tomšíček, Toušek, Třebanický, Turek,
Václ, Vačkář, Velek, Vichr, Vlasák, Vojtíšek, Volinka, Vondra, Vondrášek, Vyšata,
Zeman, Zíka,
Žižka.

Jan Antonín Mager

půlstoletí v Čechách, na Moravě a v bývalých Sudetech pod buldozery násilného vysídlení či vystěhování. Zahrádka se tak stává určitým symbolem. Ve vztahu k minulosti v rozměru jakéhosi mementa a současně směrem do budoucna - díky občanské iniciativě - místem setkávání, kultury a překvapivě živé, nezničené paměti.

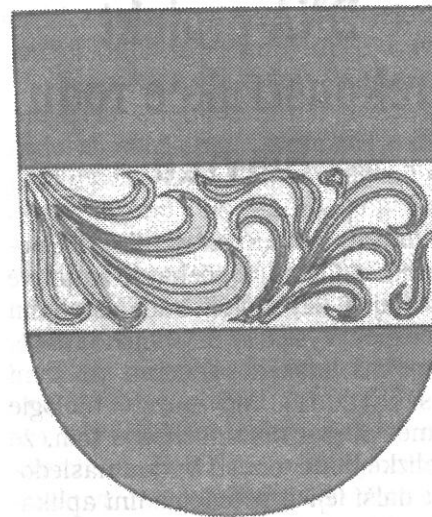
HISTORIE

Obec Zahrádka vznikla na sklonku 12. století na knížecím panství a roku 1219 ji Přemysl Otakar I. připojil k Svatavinu újezdu, který byl majetkem kapituly vyšehradské. Po husitských válkách se stala Zahrádka součástí panství Trčků z Lípy, kteří ji vymohli v roce 1562 právo trhů. Za třicetileté války bylo pro účast Adama Erdmana Trčky z Lípy na spiknutí Valdštejnově (r. 1634) celé panství konfiskováno. Měnilo pak majitele až do konce 17. století, kdy se stalo majetkem opata břevnovského kláštera, který ji v 18. stol. připojil k dolnokralovickému panství. Přes Zahrádku vedla stará obchodní cesta a od pradávna byla střediskem obchodu a řemesel. Vyráběl se zde psací papír, cihly a ve městečku a přilehlém okolí bylo několik mlýnů s pilami. Roku 1709 byla v Zahrádce papírna, která byla ve druhé polovině 19. století přebudována na mlýn.

Románský kostel sv. Víta, připomínaný jako farní již v roce 1219 v děkanátu červenořečickém, byl

přestavován roku 1738, opraven po velkém požáru 1783 a znovu upraven 1811. Na jižní straně kostelní lodi se dochoval původní románský portál a uvnitř zbytky románských fresek evropského významu. Katolický farní úřad choval pamětní knihu se záznamy od roku 1836 a matriky od roku 1784, které byly toho roku zřejmě nově založeny po požáru v roce 1783. Roku 1850 požár znovu zničil téměř celé městečko, shořelo 98 stavení, neshořela pouze škola, dům č. 84, domy v ulici k Ledči nad Sázavou. Požárem utrpěl i kostel sv. Víta, byly roztaženy i kostelní zvony, které byly později znovu přelity (největší Vít, potom Václav, Vincenc a Vilemína z roku 1851). V roce 1919 byl založena silná tělocvičná jednota Sokol. Zahrádka měla v roce 1920 celkem 1187 obyvatel a 161 domů. Byl zde obecní úřad, pošta, četnická stanice, obecní knihovna, farní úřad. Za druhé světové války bylo mnoho místních lidí nasazeno na nucené práce v Německu. Do koncentračního tábora bylo odvezeno čtrnáct občanů židovského vyznání, domů se vrátili pouze čtyři z nich. Zatčeno bylo i několik zahrádeckých občanů.

Zahrádka byla osvobozena Rudou armádou 10. května 1945. Po válce byla zřízena devítiletá škola, vybudována kanalizace, postavena nová sokolovna, zřízena mateřská škola, do provozu uvedeno místní kino a rozšířeno autobusové spojení do Zruče nad Sázavou a Dolních

Kralovic. Bratři Fialkové též založili malou továrnu na výrobu mlátiček, která se po znárodnění stala pobočným závodem ledečského Kovofiniše. Zemědělci byli donuceni vstoupit do JZD v roce 1949, po čtyřech letech bylo družstvo rozpuštěno a nové, větší družstvo, v němž byli všichni zemědělci, bylo založeno v roce 1958. Družstvu se však nedařilo, a proto bylo od ledna 1964 převzato státními statky. Na přelomu sedmdesátých let došlo v existenci Zahrádky k osudovému zlomu z důvodu výstavby přehrady na Želivce. Likvidace Zahrádky byla ukončena v roce 1976. Na břehu zůstal pouze kostel sv. Víta a socha Bolestné Panny Marie. Na bývalém náměstí zbyla i kamenná kašna, postavená v roce 1886. Pomník padlým z první světové vál-

ky, který byl rovněž postaven na náměstí, byl přenesen na zdejší hřbitov. Většina obyvatel Zahrádky se přestěhovala do okolních měst (Ledeč nad Sázavou, Světlá nad Sázavou, Humpolec), mnozí jsou roztroušeni po celé republice, místa jejich původních bydlíšť pokrývá hustý les a názvy zahrádeckých „čtvrtí“ (Malá Strana, Letná atd.) upadají v zapomenutí...

OŽIVENÍ

Při příležitosti 25. výročí zániku městečka uspořádalo v květnu roku 2001 Městské kulturní a informační středisko v Humpolci výstavu fotografií věnovaných zaniklé obci a sraz jejich rodáků. V létě téhož roku bylo ustaveno občanské sdružení „Přátelé Zahrádky“, které si klade za cíl ochránit a obnovit památky obce, zachránit ohrožené fresky a oživit kostel sv. Víta novými kulturními aktivitami. Velká pouť 5. srpna 2001 a „dušičkový“ koncert s výstavou a předčítáním ze Zahrádecké kroniky jsou prvními ze série akcí, které by měly postupně vést k oživení paměti obce Zahrádky. Pro úpravu místa kolem kostela se podařilo získat technickou pomoc od s. p. Povodí Vltavy, Státního památkového ústavu v Pardubicích a kastelána hradu Lipnice. Významná je morální podpora rodáků a osobností regionu, jako jsou Mons. Karel Vrána, senátor Petr Pithart i hejtman kraje Vysočina. S podporou sponzorské firmy byl také vydán

prvý leták o kostelu sv. Víta, který skrývá románské fresky národního významu, pravděpodobně zobrazující genealogický cyklus Přemyslovců! V roce 2002 sdružení žádá ve Švýcarsku o náhradu za zvony, konfiskované za 2. světové války, přepisuje zahrádeckou kroniku, usiluje o obnovu starých turistických cest a průběžně informuje o své činnosti na Internetových stránkách.

Možná bude inspirací pro další genealogické badatele, že na začátku těchto akcí byla obyčejná genealogická výprava do zaplaveného rodiště mého děda Karla Wasserbaue, zakladatele zahrádeckého Sokola v roce 1919, a chuť prakticky ochránit kus kulturní paměti regionu. Sdružení „Přátelé Zahrádky“ je otevřená iniciativa a uvítá Vaše nápady a pomoc při záchrane hodnotných památek Zahrádky!

Kontakt:
„Přátelé Zahrádky“
Občanské sdružení pro oživení paměti města Zahrádky,
Lipnická 1222, 396 01 Humpolec
tel.: 0367-53 42 70
<http://www.infohumpolec.cz/zahradka.htm>
e-mail: Pratele-Zahradky@seznam.cz
IČ: 26537508, transparentní účet
č. 550567001/2400.

Ondřej Velek

DNA-projekt rekonstrukce rodu Slavíků

Podle odhadů odborníků ve Spojených státech se očekává, že právě začínající 21. století bude „stoletím biologie“. Výsledky úspěšného řešení Projektu lidského genomu již nyní zasáhly do celé řady odvětví biologie a medicíny a není pochyb o tom, že v blízké budoucnosti budou následovat další jejich potencionální aplikace, a to zejména:

- a) v molekulární medicíně
- b) při studiu genomů mikroorganismů
- c) pro zdravotní rizika
- d) v bioarcheologii, antropologii, ve vývoji a migraci lidského rodu
- e) při využití testů DNA v soudnictví pro identifikaci osob
- f) v zemědělství, pro šlechtění hospodářského zvířectva a pro biologické postupy

Srovnávací genomika (tj. srovnávání genomů různých organismů) nám pomůže lépe porozumět nejen vývoji lidského druhu, ale i společné biologii, kterou sdílíme s ostatními živými bytostmi. Patří sem sledování vývoje pomocí mutací v zárodečných liniích, studium migrace různých skupin obyvatelstva založené na ženské dědičnosti (linie po přeslici) tzv. mitochondriální genezi, jejíž základy položil Prof. Dr. Bryan Sykes z Institutu pro molekulární medicínu z ox-

fordské university, když svůj výzkum dovršil knihou „Sedm Eviných dcer.“

Naopak při výzkumu mutací na mužském chromozómu Y můžeme sledovat rodové linie (po meči) a migraci mužů, jakož i korelaci zlomů ve vývoji mutací se stářím populací a s dějinnými událostmi. S těmito výzkumy začal opět Prof. Sykes na svém rodě Sykesů, dále pak Dr. Mark Jobling z university v Leicesteru a někteří američtí průkopníci. V současné době postupně vznikají DNA-projekty u některých amerických rodových asociací, které chtějí nejen objektivizovat legalitu svého příjmení vůči rodovému haplotypu, ale také provést rodovou rekonstrukci některých linií, když chybí archivní dokumenty, které by prokazovaly příslušnost jedince nebo celé větve k základnímu rodu.

V současné době se používá při Y-DNA testech 12 markerů, tedy 12 sekvencí, na které je testovaný Y-chromozóm rozdělen. Získané hodnoty se pak zapisují do tabulky a porovnávají s hodnotami jiného člena rodu. Odběry pro vzorky DNA se nejčastěji provádějí u živých jedinců ze slinných žláz v ústní dutině.

Rod Slavíků má v současné době kolem 9.000 jedinců (mužů a žen) žijících v České republice a velké množství rodin roztroušených po Evropě a hlavně v zámoří. Tento stav je z hlediska množství slavíkovské populace velmi náročný na brzké dokončení projektu. Avšak bylo rozhodnuto, že projekt zahájíme v každém případě a vložíme do něj

určitou systematiku, která bude spočívat ve vytvoření všech linií rodu Slavíků na území Čech a Moravy, žijících po třicetileté válce v letech 1650-55, kdy bylo „hrdlo trychtýře“ české populace nejužší, když čítala maximálně kolem 900.000 obyvatel. Podle současných odhadů se dá předpokládat existence 50-ti až 60-ti linií, které bude nutno postupně sjednocovat na základě vyhodnocených testů DNA v kombinaci s dalším genealogickým bádáním do jediného praotce rodu. Ve druhém případě pak prokázat existenci více slavíkovských praotců. Úkolem tohoto projektu by mělo být i ověření přímé příbuznosti mezi dvěma šlechtickými rody a to Slavíků ze Slavíkova a Slavíkovců ze Slavíkova.

Testování shromážděných vzorků DNA bude především prováděno v laboratoři plzeňské lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Zahraniční příslušníci rodu Slavíků mohou tuto záležitost provést ve svých zemích a výsledky zaslat na adresu koordinátora projektu. Informace o postupu prací na projektu rádi zveřejníme na stránkách Genealogických a heraldických listů. Zároveň doufáme, že díky informacím od svých jmenovců z rodu Slavíků, kolegů z ČGHSP a dalších příznivců genealogie se nám podaří DNA-projekt úspěšně dokončit.

Za veškeré příspěvky děkuje koordinátor projektu Josef Slavík, Polní 68, 326 00 Plzeň-Slovany tel./fax: 019-744 68 69, E-mail: slavius@volny.cz

Josef Slavík

Zpráva z Valné hromady

Členové naší Společnosti se sešli v přednáškovém sále ÚZPI v Praze na Vinohradech v sobotu dne 23. března 2002. Paní Filoména Jičínská, pověřena vedením Valné hromady, přivítala celkem 99 členů a 2 hosty. Po schválení navrženého programu byla provedena volba zapisovatelky Heleny Voldánové a návrhové komise ve složení: předseda Ing. Jiří Řezníček, členové Petra Pánková, Ing. Martin Slaboch. Dále byla provedena volba volební komise ve složení: předseda Karel Dub, členové Jiří Štemberk, Antonín Kondrys a schválen způsob volby aklamací.

Předseda ČGHSP PhDr. Jan Podhola přednesl zprávu o činnosti a hospodaření ČGHSP za rok 2001 a celé volební období. Správní výbor, který od loňské Valné hromady pracoval ve stejném složení, se scházel pravidelně každých čtrnáct dní (kromě letních měsíců) a projednával, řešil a zabezpečoval činnosti nezbytné pro chod společnosti. Na základě sestaveného plánu tak projednával celé spektrum úkolů, průběžně se seznamoval s jejich zabezpečováním a plněním a reagoval na aktuální potřeby.

Členská evidence

Provořadá pozornost byla věnována členské evidenci a kontrole úhrad členských příspěvků, neboť ty tvoří rozhodující část příjmů zajišťujících

a umožňujících činnost Společnosti. Zde bylo důsledně pokračováno v nastoupené cestě. Stejně jako v roce 1999 neuhradila část členů své příspěvky na rok 2000 ani po roční poskytnuté době a dvojnásobným upozorněním, proto správní výbor na svém zasedání v září 2001 rozhodl v souladu se stanovami Společnosti ukončit členství 52 osobám. Za rok 2001 pak ve stanoveném termínu neuhradilo členské příspěvky 157 členů, z nichž po zaslání upomínky reagovalo 101, 2 ukončili členství, u 1 bylo zjištěno úmrtí a vyjasněno bylo 9 plateb (neúvedený variabilní symbol na dokladu o úhradě). U zbývajících 44 členů bylo pozastaveno členství do doby vyrovnání závazku, což se do dnešního dne nestalo. Provedená kontrola úhrad členských příspěvků a její závěr přinesly pochopitelně změnu do skladby členské základny. S přirozeným úbytkem (úmrtí, ukončení pro vysoký věk či zdravotní stav) tak při loňském přírůstku 65 nových členů (64 jednotlivců a 1 organizace) byl stav členské základny ke konci roku 2001 následující: 803 individuálních členů, z toho 3 zakládající a 9 čestných, 9 ukončilo členství, 5 zemřelo, 44 pozastaveno členství, tedy 744 členů, které bychom mohli nazvat „aktivními“, a 74 organizací. U nově přijatých členů převládá předloňský a loňský trend - nižší věk (většina v rozmezí 20 až 40 let) a zájem pře-

devším o občanskou genealogii, všeobecně historický a vlastivědný.

Korespondence

Neustávající zájem o genealogii a heraldiku se projevuje především v korespondenci. Za loňský rok bylo evidováno 587 číselných jednotek, což je obdobný počet jako v předchozím roce, přičemž i skladba je obdobná. Podle typů se jedná o korespondenci finanční, související s úhradami příspěvků, hlášení změn a ukončení členství, objednávky publikací, informace o Společnosti, členství a kurzech, registrace znaků a různé dotazy k bádání, informace apod. Převážná část korespondence je vyřizována maximálně do 14 dnů (interval mezi jednotlivými zasedáními správního výboru) pokud se nejedná o administrativně-organizační korespondenci vztahující se k Společnosti či speciální (odborné) dotazy vyžadující časově náročná šetření. Značná část korespondence (150 jednotek) přichází a je vyřizována i pomocí Internetu; jedná se především o dotazy na společnost a členství a objednávky publikací. Zde by v budoucnu mělo dojít ke zvýšení racionalizace práce zavedením Internetu přímo do kanceláře společnosti. V oblasti zahraniční korespondence se jedná především o žádosti o vyhledání údajů některých předků. Bohužel zde jsou zadání (především z USA) tak všeobecná, že nelze vyhovět. K tomu přistupuje i nedokonalá představa žadatelů o našem postavení, vedoucí k domněnce, že jsme státní či státem finančně podporovanou

organizací, která provádí vyhledávání zdarma, a zmíníme-li se o nutnosti úhrady nákladů, požadavek již není opakován.

S vyřizováním administrativní agendy souvisí i dokončené vyřídění písemných materiálů (korespondence, účetní doklady, podklady k různým aktivitám apod.) z minulých let působení Společnosti, skartace nepotřebných a přehledné uspořádání potřebných a důležitých v archivu Společnosti, včetně pořízení seznamu

Rodopisné kurzy

Soustavný zájem o genealogii se projevuje i v účasti na kurzech rodopisců pořádaných Společností. Během posledních dvou let se naprosto jasně ukazuje, že s našimi kurzy, tak jak byly donedávna prováděny, už nemůžeme vystačit a že jejich obsah a formu musíme přepracovat, aktualizovat a zkvalitnit. Ne proto, že by je naši předchůdci vedli špatně, ale co vyhovovalo před deseti nebo dvaceti lety, nemůže vyhovovat dnes a tím méně by to vyhovovalo zítra. Mění se a vyvíjí nejen společenské prostředí, ale vznikají i nová odvětví. Uvedme např. ohromný rozvoj informačních prostředků a technologií, které se čím dál tím více uplatňují i v genealogii. Čas působí i na osoby, na jejichž znalostech a schopnostech byla a je naše výchovná činnost postavena, tj. na přednášejících nebo - jak říkáme - lektorech. Někteří ztratili postupně zájem, protože si našli výhodnější pole působnosti, někteří bohužel odešli z tohoto světa na věčnost. Proto cha-

rakteristickým rysem uplynulého období v oblasti kurzů bylo úsilí o aktualizaci a zdokonalení obsahu i formy učebního procesu a získání nových lektorů, zvláště z řad odborníků.

V případě zkvalitnění kurzu začínajících rodopisců správní výbor postupoval tak, že ze svého středu vytvořil dočasnou pracovní skupinu, která dosavadní obsah a formu kurzu podrobila důkladnému rozboru a pro zvýšení jeho úrovně navrhla řadu konkrétních opatření, která byla postupně uskutečněna. Náplň výuky byla rozdělena do deseti základních, logicky na sebe navazujících námětových okruhů a pro každý z nich byl vypracován zadávací list s vymezením obsahu písemného textu a hodinové přednášky. Pro každý z námětů byl poté získán vhodný lektor, který podle zpracovaného zadávacího listu vypracoval učební text i příslušnou přednášku. U lektorů se jednalo o aktivní členy z okruhu Společnosti, případně institucí mající k námětům vztah.

Účinnost těchto opatření se projevila již při 28. kurzu začínajících rodopisců, který se uskutečnil v první polovině loňského roku a kterého se zúčastnilo 30 posluchačů. V hodnotící zprávě, zveřejněné v GHL, bylo konstatováno, že kurz co do počtu posluchačů i kvality učebního procesu splnil očekávání a proběhl zdárně. Posluchači bylo s povděkem kvitováno i obdržení písemné podoby přednášeného tématu, které odpovídalo obsahu dlouho připravované publikace k základům genealogie. V návaz-

nosti na hodnocení tohoto kurzu přijal správní výbor celou řadu dalších rozhodnutí, z nichž lze jako nejdůležitější uvést:

- Obnovit činnost pracovní skupiny a podrobit rozboru i kurz pro pokročilé rodopisce.
- Na základě rozboru zvolit obdobný postup jako u kurzu pro začínající rodopisce, tj. rozdělit obsah na deset základních, logicky na sebe navazujících námětů, vypracovat zadávací listy, zpracovat písemné texty a získat příslušné přednášející.
- Pozměnit pořadí kurzů tak, aby na sebe navazovaly s co nejkratší časovou prodlevou, a vzhledem k menšímu zájmu o kurz pro pokročilé rodopisce tento pořádat jednou za dva roky.

Z uvedeného vyplývá, že následující, tedy již 29. kurz pro začínající rodopisce se uskuteční od 26. září do 28. listopadu letošního roku a na něj bude od 23. ledna 2003 navazovat kurz pro pokročilé rodopisce. Zdánilivě dlouhé prodlevy mezi ukončeným 28. a začínajícím 29. kurzem bylo a bude využito nejen k vlastní organizační přípravě kurzu pro začínající rodopisce, ale i k realizaci úkolů spojených s aktualizací kurzu pro pokročilé rodopisce (např. určení stěžejních námětů, vypracování harmonogramu, zajištění lektorů atd.). Z toho důvodu se již několikrát sešla i pracovní skupina, která se mj. zabývala i úvahou o možnosti ohodnocení činnosti na úseku realizovaných kurzů v rámci ekonomických možností Společnosti.

Citelným nedostatkem v proběhlých kurzech se dlouhodobě jeví i posluchači často požadované využití audiovizuálních pomůcek. Uskutečnění dosud bránila, přes vynakládané úsilí ze strany správního výboru, nemožnost zajistit odpovídající technické prostředky i skutečnost, že většina dosavadních přednášejících nebyla na tuto možnost připravena.

Středečnický

Jako jsou pro začínající genealogy nezastupitelnou složkou činnosti Společnosti zmiňované kurzy, je pro stávající členy Společnosti důležitá možnost účasti na tzv. Středečnických. I v loňském roce se jich uskutečnila celá řada, celkem 17, z toho 12 odborných a 5 diskusních. Při průměrné účasti 17 posluchačů měli tito příležitostí seznámit se nejen s prací členů, ale i s tématy majícími vztah ke genealogii či ostatním pomocným vědám historickým, přičemž největšímu zájmu se těšila témata – Jak má vypadat rodová kronika a Co může najít genealog v archivu Národního technického muzea. Od loňského roku k pořádání Středečnicků využíváme nových hezkých prostorů s odpovídajícím zázemím v Revoluční ulici. Rušivým elementem se ovšem jeví zvýšená hlučnost na velmi frekventované ulici.

Činnost poboček

Možnosti účasti v kurzech a na Středečnických, které mají pražští členové, tvoří přes 50% členské základny, jsou jen obtížně dostupné mimo-

pražským členům (i když zejména v kurzech se mimopražští posluchači začali objevovat ve značné míře). Volání mimopražských členů po větší pozornosti z centra je pak do určité míry oprávněné, proto členové správního výboru uskutečnili nejen několik přednášek v existujících pobočkách (České Budějovice, Liberec, Pardubice, Plzeň a Příbram), ale především připravili blok přednášek v trvání 3-4 hodin, určený pro začínající rodopisce. Na druhé straně však není možné řídit pobočky centrálně z Prahy. Založení pobočky v určitém regionu by mělo vzniknout z přirozené potřeby scházet se a vyměňovat si zkušenosti, nikoliv administrativním rozhodnutím správního výboru. Počet založených poboček by se pak v žádném případě neměl stát kritériem pro posuzování práce správního výboru. To by pak vedlo k zakládání poboček typu Děčín, Kolín, Pelhřimov, které nikdy nezahájily praktickou činnost a staly se v minulosti „Potěmkinovou vesnicí“.

Problematika poboček, jak se postupně ukazuje, je velice složitá a citlivá. Na jedné straně již zmiňované volání poboček po větší pozornosti z Prahy je na druhé straně současně odmítáno např. tvrzením, že v regionu se najde dostatek členů, kteří jsou schopni přednášet určitá témata, a požadavek pozornosti, resp. pomoci se redukuje na převod finančních prostředků pro zabezpečení úzce regionálního zaměření činnosti pobočky. To však nejen odporuje § 13, odst. 2 stanov Společnosti (místní pobočky nejsou samostatnými právníckými

osobami a nemají právo samostatně hospodařit), ale vedlo by navíc k rozměňování finančních prostředků, nákladů a práce. Rovněž argument, že zaměření činnosti pobočky je úzce regionální a tedy nezajímavé pro ostatní členy Společnosti nelze přijmout, neboť při značné migraci obyvatelstva, resp. členů jsou pro ně zajímavá sdělení z míst původu, byť nyní vzdálených od současného bydliště, pomíneli regionálně neohrazená témata, např. cechovní heraldika atd. Jedná se o celkové nepochopení poslání a cílů Společnosti a smyslu poboček, vedoucí ve svém důsledku až k vytváření nikoliv přínosné, ale problémové oblasti.

Časopis

Kromě výukové a přednáškové činnosti plní vzdělávací a informační oblast členské základny časopis Genealogické a heraldické listy. V souladu s vytýčenými cíly bylo v uplynulém období pokračováno ve všestranné přeměně spolkového časopisu na periodikum, které by bylo důstojným reprezentantem Společnosti a korespondovalo s jejími ambicemi. První číslo mělo sice z důvodu značné chybivosti gramatické, slohové i grafické daleko k předpokládanému požadavku, ale přijatými opatřeními již v následujících číslech k podobným nedostatkům nedocházelo. Spolupráce s profesionální grafickou přinesla nepochybně zvýšení vnější atraktivitativy časopisu, i když je nutno přiznat, že se tak stalo do určité míry na úkor aktuálnosti jednotlivých čísel. Zařaze-

ní další osoby do přípravného procesu totiž tento pochopitelně poněkud zpomalilo. Přestože nedošlo k tristním zpožděním, charakteristickým pro druhou polovinu 90. let, se situací pochopitelně spokojenost nepanuje a do budoucna budou hledány cesty, jak přípravný proces ještě zefektivnit a zrychlit.

Jedním dechem je ovšem nutno dodat, že určitou vinu na zpoždění jednotlivých čísel nese i tradiční nedostatek skutečně kvalitních článků. Redakční rada ze všech sil usiluje o to, aby se zvýšení kvality časopisu neomezilo pouze na rovinu vizuální, ale promítlo se i (a to především) do jeho stránky obsahové. Z toho důvodu, při důsledném dodržování přísných posuzovacích kritérií, dochází pak k tomu, že se pracuje s minimálním počtem článků a i v nich je vesměs třeba provádět ve spolupráci s autory určité korekce. Je samozřejmě, že tento přístup přípravu časopisu rovněž zdržuje.

Bohužel, opakované apely na členskou základnu, aby zpřístupňovala své badatelské výsledky formou kvalitních článků v GHL, přinesly doposud jen zcela minimální výsledky. Redakční rada se pochopitelně snaží sama vyhledávat fundované autory, kteří by měli čtenářům co nabídnout, pro ně však publikování v GHL není příliš zajímavé, jelikož není honorované. Tento fakt by se měl do budoucna stát předmětem důkladného zamyšlení. V zajištění kvalitního obsahu a takového množství příspěvků, z nichž by bylo možno vybírat ne ty dobré, ale

ty nejlepší, lze totiž do budoucna, při stávajícím dosažení velmi slušné grafické úrovně, spatřovat hlavní cíl v oblasti vydávání GHL.

Do publikační činnosti, mimo vydávaný časopis, spadá i vydávání publikací v řadě Vademecum genealogie. Úkol vydat publikaci k Základům genealogie se nepodařilo dosud splnit. Hlavním z důvodů je stejná snaha a cíl jako u vydávaných GHL, tj. kvalita. Dalším z důvodů byla potřeba již připravené texty sladit s texty zpracovávány pro nově koncipovaný a již zmiňovaný kurz pro začínající rodopisce a v neposlední řadě potřeba věnovat se činnosti potřebnější pro samotnou podstatu Společnosti než okázalé vydávání publikací.

Internet

Jako byla do Genealogických a heraldických listů zařazena rubrika informující členy o činnosti Společnosti, je další informovanost, zejména široké veřejnosti, realizována na vlastních internetových stránkách. Stránky plní především účel propagační, zviditelňují Společnost a poskytují základní informace pro potenciální nové členy. Jejich „návštěvník“ zde nalezne základní fakta o Společnosti, zprávy o činnosti, anotace GHL, registrované osobní znaky, výstavy, program kurzů, středěčníků, včetně odkazů na příbuzné stránky (genealogické a heraldické společnosti v ČR a Evropě, stránky Archivní správy, muzeí, knihoven atd.). Stránky, aktualizované dvakrát měsíčně, zejména v návaznosti na schůze správního vý-

boru a jejich závěry, jsou koncipovány tak, aby vyhovely možnostem hardwarového a softwarového vybavení co největšího počtu uživatelů. Za dobu jejich provozu došlo k cca 27 000 návštěv, což z nich dělá nejrozšířenější genealogicko-heraldický web v ČR a zároveň tím vzrostlo povědomí o Společnosti mezi veřejností. Projevu se to zejména v přihláškách do kurzů, návštěvách knihovny především při Dnech otevřených dveří a odborných dotazech. Současně zřízená E-mailová adresa umožňuje řadě zájemců pohodlnější a rychlejší způsob komunikace se Společností i rychlejší odezvu na jejich dotazy a přání.

V rámci Společnosti je značná pozornost věnována i problematice genealogických programů, což je mj. patrné i z informací podávaných v GHL. V současné době je zpracováván překlad nové verze genealogického programu BK 6.0 a je připravován kurz, který by členy seznámil s počítačem, Internetem a jejich využíváním pro rodopisnou práci, včetně genealogických i textových programů. Rovněž byla ustavena elektronická konference k prohloubení vzájemné komunikace.

Knihovna a kancelář

Při pomoci členům zaujímá významné místo též knihovna Společnosti. Po pečlivé analýze návštěvnosti v minulém období došlo k redukci jejích otevíracích dní na každé první úterý v měsíci, zároveň byla však její dostupnost rozšířena o tzv. dny otevřených dveří. Tyto se uskutečnily čty-

ři, vždy v sobotu v době od 9 do 16 hodin, přičemž s knihovnou byla zpřístupněna i kancelář Společnosti a zajištěna služba podávající informace o Společnosti, uložení rodopisných fondů, způsobech bádání atd. Této možnosti využili nejen členové k důkladnému seznámení s knihovními fondy, ale hlavně nečlenové, zejména mimopražští, kteří měli možnost seznámit se takto blíže s činností Společnosti, s jejím posláním a cíli. Z publikací uložených v knihovně se největšímu zájmu těšily autorské práce členů v podobě rodokmenů a kronik. Z dalších publikací to byly tradičně rejstříky příjmení z berních rul, berní ruly, soupisy poddaných podle víry a starší časopisy společnosti.

Správní výbor věnuje knihovně velkou pozornost a uvolňuje oproti předchozím letům značné částky na její doplňování vhodnou literaturou. Jen v loňském roce bylo tímto způsobem investováno zhruba 30 000 korun. Kromě jmenného a věcného rejstříku přístupného v knihovně byl pro lepší orientaci zpracován, vydán a všem členům zaslán seznam publikací, který jim pomůže získat představu o knižním fondu a předem konkretizovat jejich požadavky. Tento seznam bude pravidelně ročně doplňován.

Kromě zmíněných Dnů otevřených dveří byla po celý loňský rok (mimo letní měsíce) vždy jednou v týdnu přístupná kancelář se stálou službou. Této skutečnosti využila řada členů i nečlenů, kteří se telefonicky, ale častěji osobně přišli informovat na

činnost Společnosti a možnosti členství, na způsob rodopisné práce, způsoby sestavování rodokmenů, postupy pátrání, příslušnost erbů atd.

Další úkoly

V uplynulém období zajišťovali členové Správního výboru ještě další úkoly, ať již vyplynuly z usnesení valné hromady, nebo závěrů schůzí správního výboru. Především to bylo uskutečněné setkání genealogů a heraldiků v Nečtinách v dubnu 2001. Přípravě bylo věnováno značné množství času a úsilí, ale bohatě zhodnocené. Především bylo s povděkem kvitováno vlastní uskutečnění, které po více než desetileté odmlce opět svedlo dohromady genealogy a heraldiky z Čech, Moravy a Slovenska. Kromě oficiálního programu v němž během dvou dnů odezněla řada zajímavých příspěvků, se s příznivým ohlasem setkala i komorní prostředí, které umožnilo řadu neformálních jednání i navázání osobních kontaktů. Blížší informace o setkání pak byla podána v GHl 2/2001.

Dalším úkolem, který Správní výbor zajišťoval, bylo vyhodnocení ankety o badatelském zájmu členů. Všechny došlé dotazníky a použitelné odpovědi byly zpracovány podle tematického zaměření členů a poskytnuty jim k využití rovněž v GHl 2/2001. Následně pak byli písemně požádáni členové, kteří uvedli zpracování rodokmenů a kronik o jejich poskytnutí do knihovny Společnosti v jednom exempláři. Ačkoliv v předmluvě o vyhodnocení akce i v zaslaných dopisech byl

vysvětlen účel, u mnohých se toto setkalo bohužel s nepochopením. S o to větší radostí lze přivítat práce těch, kteří je dokonce s určitou hrdotí zaslali. Proto bychom jim rádi i při této příležitosti poděkovali.

Jak bylo jednoznačně pozitivní setkání genealogů a heraldiků, nejednoznačné zaslání rodokmenů a kronik, tak byla zcela negativní snaha o upořádání dvou tematických zájezdů do Přerova nad Labem a na Veselý kopec u Hlinska. Po vynaloženém úsilí musely být zrušeny pro naprostý nedostatek zájemců.

K činnosti zajišťované správním výborem patří i registrace osobních znaků. Možnost registrace osobních znaků, nabídnutá veřejnosti v minulém roce, nesklidila sice právě bouřlivou odezvu, přesto však byla hodnocena kladně, jako jeden ze způsobů, jak Společnost dále zviditelnit a zároveň také iniciovat rozvoj občanské heraldiky, zcela běžné například u našich slovenských sousedů. Po zveřejnění tohoto záměru, proběhlých připomínek k zásadám registrace a jejich konečném zpracování Společnost obdržela 12 žádostí o registraci, z nichž byly ovšem vyřízeny kladně pouze 3. Ostatní neodpovídaly stanoveným požadavkům, především zcela laickým zpracováním návrhu, na jehož další zpracování po připomínkách již předkladatelé rezignovali.

Mezi zajišťované činnosti patřilo i uspořádání tří výstav o genealogii a heraldice v rozmezí června až října v muzeích Jílové u Prahy, Vlašim a Benešov, vždy zakončené přednáš-

kou, přičemž přednášky ve Vlašimi se zúčastnilo 46 posluchačů. Mezi akce propagující společnost a její zaměření lze zařadit i články v časopisech (např. STOP) či rozhlasových pořadech (např. Vltava). V neposlední řadě se jednalo o účast zástupců Společnosti na semináři v Martině uspořádaném u příležitosti oslav 10. výročí založení Slovenské genealogické a heraldické společnosti.

Obsah předložené zprávy je odpovědí i na úkoly, které byly uloženy minulou valnou hromadou.

Příjmy

Dále předseda Společnosti dr. Podhola seznámil účastníky valné hromady se zprávou o finančním hospodaření za rok 2001 a za celé volební období. V roce 2001 činily příjmy Společnosti 315 700 Kč, tj. čerpání oproti plánu na 95%, a výdaje 244 400 Kč, tj. 75% oproti plánu. Hospodaření tak skončilo přebytkem 71 300 Kč. V příjmové části činily nejvýraznější podíl členské příspěvky ve výši 165 800 Kč, přestože se již několik let nezvyšují. Z toho příspěvky jednotlivců dosáhly výše 144 400 Kč, což je nižší částka než v předchozím období a byla způsobena především neuhrazením členského příspěvku již zmiňovaných 44 členů. Příspěvky organizací činily 21 400 Kč, což je také nižší částka než v předchozím období. Toto bylo způsobeno změnou financování u řady institucí, které jsou našimi členy (např. u okresních muzeí hradí členský příspěvek okresní úřad), a proto se zaslané faktury vra-

cely s požadavkem jejich směřování na nadřízený orgán. Tím se některé platby přesunuly až do letošního roku. Přes tyto skutečnosti měla výrazný podíl na úhradě soustavná kontrola včetně zasílaných upomínek. Výběru členských příspěvků napomáhá také včasné rozesílání složenek s předepsaným variabilním symbolem.

Ačkoliv byli členové v minulosti vždy vyzýváni, aby na složenkách uváděli své členské číslo jako variabilní symbol pro identifikaci plateb, činili tak ojediněle. Proto správní výbor již na začátku svého volebního období přistoupil k předepisování tohoto variabilního symbolu na složenky. Náhle však někteří členové, přes upozornění, aby předepsaný symbol nijak neupravovali, pocítili potřebu do něj zasahovat a všelijak doplňovat, čímž dosáhli skutečnosti, že opět nelze část plateb podle něj identifikovat. Následné snahy o řešení pak způsobují nejen komplikace ve vztahu ke členům, ale i nárůst výdajů vůči bance.

Druhou významnou položkou v příjmové části byl prodej publikací. Soustavnými nabídkovými akcemi, propagací a výměnou za atraktivnější tituly bylo dosaženo dalšího snížení celkového stavu zásob zhruba o 350 kusů, což ve finančním vyjádření představovalo příjem 72 500 Kč. Přesto zůstává na skladě 510 publikací o něž je malý zájem (zejména latinsko-německo-český slovník nemocí) a vázou tak finanční prostředky. K nižšímu příjmu za publikace oproti předchozím létům došlo v důsledku

již předloni provedené změny metody, kdy poštovné původně započítávané do příjmu za publikace zkreslovalo položku tržeb a bylo proto odloučeno a tvoří samostatnou příjmovou položku. Do příjmu za publikace je také zahrnuto 5 400 Kč za prodej starších čísel GHL, přičemž se podařilo kompletně vyprodat 8 čísel.

Třetí významnou položkou v části příjmů jsou příspěvky za kurzy ve výši 26 400 Kč, což je částka odpovídající předchozímu roku, ale představující nárůst o 62% proti letům minulým. Ostatní příjmové položky tvořilo 5 100 Kč poštovné za zasílané publikace a 7 900 Kč úroky od peněžních ústavů. U této položky bylo vhodným uložením finančních prostředků dosaženo stavu, kdy příjem nejen pokrýl, ale přesáhl výdaje za neustále se zvyšující bankovní poplatky (např. dříve jedna položka u ČS účtovaná částkou 5,40 Kč je nyní účtována o 20 Kč výše). V příjmech je také zahrnuto vrácení plateb za nájemné ve výši 10 500 Kč z důvodu změny účtu majitele a jeho neoznámení Společnosti a částka 22 300 Kč jako účastnické poplatky za setkání v Nečtinách.

Výdaje

Ve výdajové části tvořily nejvýraznější podíl náklady na tisk či pořízení publikací, a to ve výši 42 100 Kč. Jednalo se o publikaci Legionáři na Strakonicku, GHL a grafickou přípravu GHL. Rovněž u GHL došlo ke změně metodiky a náklady na distribuci dříve přičítané k jejich pořizovací ceně

byly zahrnuty do položky poštovné, čímž tato položka sice nedosáhla předloňské výše, ale přesto činila 25 000 Kč. Vliv měly i doplatky za nízké poštovné, upomínky neplatičům a v případě úhrady následně zasílání GHL za plné poštovné. Tato položka však byla částečně kompenzována již výše zmíněnou příjmovou částí. Další výdajovou položku činila úhrada nájmů za kancelář, přednáškovou místnost a telefon ve výši 43 000 Kč. Na doplnění spolkové knihovny bylo vynaloženo 30 100 Kč. Částku ve výši 57 700 Kč si pak vyžádal nákup kancelářských potřeb, což kromě běžného materiálu jakým jsou obálky, papíry atd., kde jsme mj. využili množstevní slevy a předzásobili se, představuje nákup počítače, tiskárny, kopírky, řezačky a vázacího stroje vše ve výši 39 700 Kč. K nákupu počítače vedla nutnost připojení k Internetu z kanceláře Společnosti, evidence osobních znaků včetně jejich podoby, plánované převedení seznamu knih atd. Pokud se týká kopírky, řezačky a vázacího stroje, vedla k jejich pořízení neustále se stupňující potřeba členů kopírovat si z materiálů Společnosti potřebné informace i snaha dát předávaným rodokmenům a kronikám náležitou úpravu. V položce různé bylo vydáno celkem 40 700 Kč, přičemž největší částku tvoří výdaje na setkání v Nečtinách ve výši 24 100 Kč, což s příjmem ve výši 22 300 Kč činí vydání 1 800 Kč proti plánovaným 15 000 Kč; z ostatního je to např. 5 300 Kč balné GHL, 2 600 Kč za registraci domény apod. Za vedení účtů

a bankovní poplatky bylo uhrazeno 6 100 Kč.

Příjmová i výdajová stránka hospodaření Společnosti byly po celý rok průběžně sledovány a vynakládání finančních prostředků bylo hospodárné o čemž svědčí mj. celkový výsledek. Je však třeba upozornit, že tento výsledek, by byl nižší, pokud by se realizovaly všechny předpokládané platby, tj. včetně tisku sborníku z Nečtin a GHL 3-4/2002. Vzhledem k posunu tisku a fakturaci však budou hrazeny až v letošním roce. Hodnota majetku Společnosti vzrostla s ohledem na pořízení výše jmenovaných předmětů z 22 000 Kč na 62 800 Kč.

K celému volebnímu období

Dr. Podhola se ve svém příspěvku vrátil také k celému volebnímu období a připomněl některé momenty z činnosti a hospodaření společnosti. Správní výbor, jemuž skončilo volební období, byl poněkud chaoticky zvolen na valné hromadě v únoru 1999. Již v samotném počátku se musel vyrovnat s absencí jednoho člena (ing. Šimůnek), který byl navržen a zvolen v rozporu se stanovami, neboť nebyl členem Společnosti. Nedlouho poté abdikovali další dva členové (pí. Šafaříková a p. Pačes) a po roce působení i předseda revizní komise, takže bylo zapotřebí zajistit náhradu, aby mohly volené orgány Společnosti plnohodnotně pracovat. Bylo toho nanejvýš zapotřebí, neboť postupně vyplývaly na povrch neřešené a zanedbané záležitosti, a v mnoha případech ohrožující samotnou existenci Společnosti.

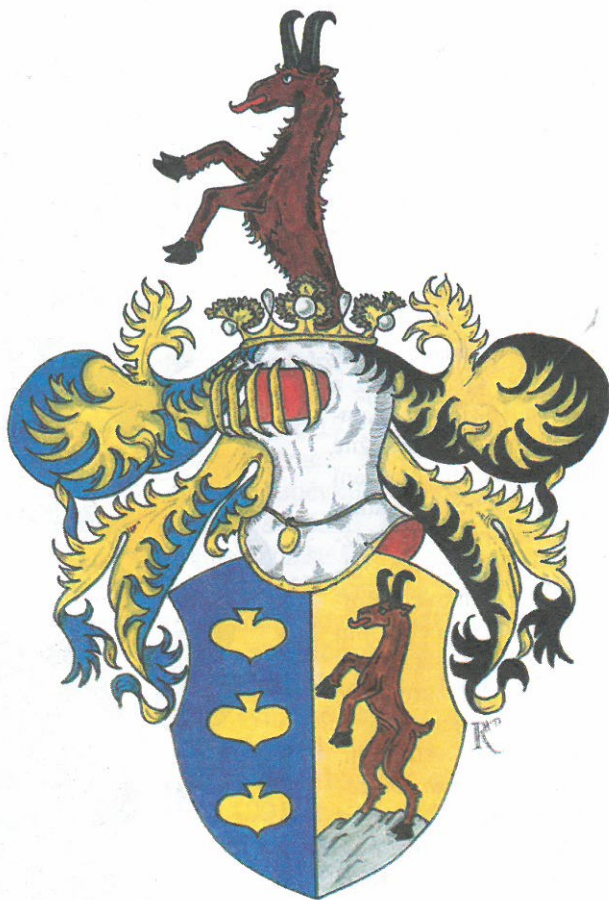

Jan Šulthys z Zelsdorfu

Narodil se v roce 1560 ve Slaném, studoval v Praze. Působil jako venkovský učitel, počátkem 90. let 16. století se usadil v Kutné Hoře, kde se též bohatě oženil. V roce 1604 obdržel z císařské kanceláře erb a predikát, v roce 1615 se stal kutnohorským primátorem. Ačkoli se na práci direktoria příliš nepodílel, odsouzen ke ztrátě hrdla, cti i statků a popraven na Staroměstském náměstí. S manželkou Alžbětou Holoubkovou († 1622) zplodil syny Mikuláše, Jiřího, jenž byl v roce 1617 děkanem pražské filozofické fakulty, Jana a Bohuslava. Kromě Mikuláše, který v roce 1627 emigroval, zanechali všichni ostatní potomky, o jejichž dalších osudech není však nic známo.

Blason:

polcený štít, v pravém modrém poli 3 (1-1-1) zlaté vlašské čamrhy, v levém zlatém na skále o třech pahrbcích na zadních nohách stojící kamzík, to vše v přirozených barvách, jako klenot rostoucí kamzík ze štítu, překryvadla modro-zlatá a černo-zlatá

ročně, přičemž stále nedosahujeme v součtu za tato tři čísla nákladů za dřívější dvě černobílá. Rovněž zpracovaná poptávka po kancelářských potřebách přinesla ve svém důsledku významné snížení částek na jejich zajištění při zachování množství. V konečném výsledku se úsporou stala i původně nemilá skutečnost z konce roku 2000, totiž zrušení novinových zásilek, tedy i zaslání GHL, poštou. Zajištěním profesionální firmy odpadly starosti s dovozem GHL z tiskárny, balením a expedicí. Ekonomickému rozboru byly také podrobeny výnosy a náklady na pořádané kurzy. Zde se jednoznačně prokázalo, že v minulosti chybělo ekonomické hledisko, proto byly ztrátové. U některých posluchačů totiž převládly spekulativní důvody, které vycházely ze skutečnosti, že členové Společnosti měli každý z kurzů o 200 Kč levnější než nečlenové. Proto se přihlásili do Společnosti, uhradili 120 Kč členský příspěvek a při konání obou kurzů (pro začátečníky a pokročilé) v jednom roce ušetřili na kurzovním 400 Kč, s tím, že další rok již členský příspěvek neuhradili. Tato disproporce byla odstraněna a stanoven jednotné kurzovní tak, aby kurz nebyl ztrátový. Bohužel všechna tato jmenovaná i jiná prováděná opatření i když byla a jsou efektivní, jsou na druhé straně narušována námi neovlivnitelnými tlaky, jakými je neustálé zvyšování poplatků za služby (poštovné, elektřina atd.).

Uvedení zmíněných dvou oblastí do souladu se zákony a stanovami Společnosti v kombinaci se stabilizací

členů správního výboru umožnilo následně vypracovat organizační řád, stanovit postupy práce a celkově ji zefektivnit. Byly tak vytvořeny podmínky pro každodenní naplňování smyslu a cíle Společnosti, tj. soustavné pomoci členům. Např. zjišťování badatelského zájmu s následným vyhodnocením a prezentací pomohlo radě členů navázat vzájemný kontakt u stejných lokalit, rodů atd. Ukázalo se širší využití nových informačních technologií mezi členy i zájmy o genealogické programy. Vyvstala potřeba přepracovat osnovy kurzů, aby odpovídaly současným poznáním a potřebám posluchačů. Uspořádané výstavy v regionech kromě propagace Společnosti ukázaly široký zájem o PVH a odrazilo se to v nárůstu dotazů na konkrétní případy.

K propagaci Společnosti bylo připraveno několik pořadů v televizi, rozhlasu i článků v tisku. Uskutecnila se i řada jednání s organizacemi obdobného zaměření (např. Zemská stavovská rodová unie, Řád Blanických rytířů) i profesními organizacemi (např. s ředitelem Archivní správy MV, úřadem pro ochranu osobních údajů), která přinesla řadu pozitivních prvků. Jmenujme např. zrušení poplatků za kopie matrik na filmech nebo za rejstříky k matrikám. Podařil se tak průnik společnosti do povědomí občanů, o čemž svědčila i řada vyřizovaných žádostí genealogického a heraldického charakteru nejen od jednotlivců, ale i obecních a státních institucí. Rovněž postupným přetvořením spolkového časopisu po vizuální i obsah-

Jako prvořadě se jevíly dvě oblasti: záležitosti spojené s evidencí, ať již členskou, majetkovou nebo dokumentační, a záležitosti hospodářské, zejména vynakládání finančních prostředků. Především bylo zapotřebí zavést chybějící členskou evidenci a stanovit oběh členských přihlášek tak, aby docházelo nejen k řádnému evidování a rychlému vyřízení, ale i nemizení v soukromých „sbírkách“ členů správního výboru. Postupně byla evidence zavedena včetně zajištění a doplnění chybějících 86 členských přihlášek jednotlivců a 69 přihlášek organizací, naopak bylo vyřazeno 220 přihlášek. Současně byl stanoven postup pro jejich vyřizování a ukládání i s kompletní výměnou členských legitimací; byl ale stanoven i postup evidence, vyřizování a ukládání ostatních písemných materiálů. V návaznosti na to byla provedena kontrola spolkového archivu, roztržěn a uložen materiál podle tematických skupin a vyřazeny materiály nedůležité nebo s prošlou archivační dobou. Dále byl oceněn a zaevidován movitý majetek společnosti a nakonec soustředěny a doplněny všechny dokumenty související se vznikem a existencí Společnosti (registrace Společnosti, registrace stanov, smlouvy o bankovních účtech) i její činnosti (zákon o matrikách, zákon o archivnictví, zákon o správních poplatcích), které jsou nadále udržovány v aktuálním stavu (nový zákon o matrikách, zákon o ochraně osobních údajů).

Druhým podstatným krokem byla kontrola úhrad členských přis-

pěvků. Vzhledem k náročnosti úkolu byla provedena jen za léta 1997 a 1998, přičemž bylo zjištěno 235 neplatících členů, kterým byl i přes tuto skutečnost zaslán časopis GHL. Tedy byly vynakládány finanční prostředky, aniž by byly kompenzovány úhradou příspěvků. Neplatícím členům byly zaslány upomínky a pokud do stanoveného termínu neuhradili členské příspěvky, bylo jejich členství v souladu se stanovami ukončeno (jednalo se o 173 individuálních členů a 4 organizace). Kontrola úhrad členských příspěvků se pak stala pravidelnou součástí činnosti správního výboru, což se sice projevovalo každoročně na úbytcích členů vyrovnávaných členy nově přijatými, ale především na dobré finanční situaci Společnosti. Vždyť např. za rok 1999 činily vybrané členské příspěvky jednotlivců 156 000 Kč, tedy nejvíce v novodobé historii společnosti (od roku 1991), za rok 2001 153 900 Kč a v roce 2002 již zmiňovaných 144 400 Kč, přestože se za celé období výše příspěvku neměnila.

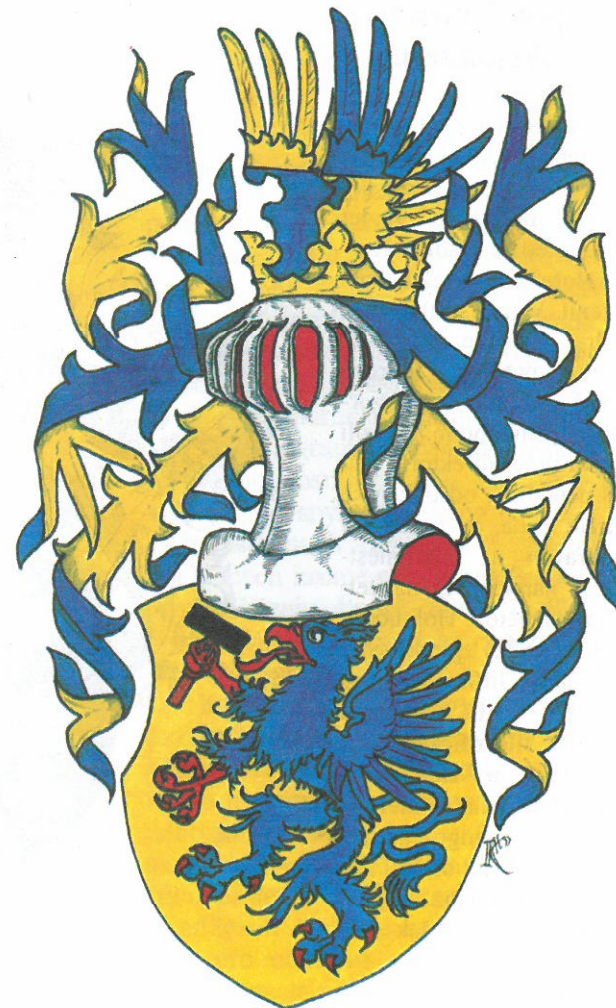
Nezbytným krokem pro zajištění finanční stability společnosti se ukázalo také prověření vynakládání finančních prostředků na tisk publikací, GHL, nákup kancelářských potřeb atd. Např. zpracováním poptávkového listu na GHL se podařilo zajistit tiskárnu pro jejich tisk o více než 50% levněji (dříve za jedno černobílé dvojčíslo 26 000 Kč, nově 12 600 Kč). Takovéto rapidní snížení prostředků vynakládaných na tisk nám umožnilo přejít k barevnému tisku a vydávání tříkrát

Kryštof Kober z Koberšperku

Malostranský měšťan, veřejně činný od konce 8R. let 6. století. Po zvolení mezi direktory byl jedním ze stavovských posílů k saskému kurfiřtovi, o rok později zpečetil a podepsal Konfederaci. Za to odsouzen ke ztrátě hrdla, cti i statků a 26. června 1621 sřat. Konfiskovány mu byly peněžité jistiny a během povstání skoupené duchovní statky; dům v Menším městě pražském byl ponechán manželce Anežce Flavínové z Rottenfeldu a dětem, neboť jim na něm bylo zapsáno bezmála 60 RRR kop grošů. V roce 1627 Anežka emigrovala i se syny Adamem, Kryštofem a Janem a dcerou Prudencií; další syn a dcera zemřeli zřejmě již dříve. Anežka se do roku 1637 připomíná v Pirně, syn Jan se posléze vrátil do Čech a zemřel v roce 1651 v Praze. Příslušníci rodu se připomínají ještě v 18. století, nelze však s jistotou prohlásit, zda šlo o Kryštofovi potomky.

Blason:

na zlatém štítě modrý gryf s červenou zbrojí, v pravici držící kladivo přirozených barev, klenotem dvě dělená křídla, pravé zlato-modře, levé modro-zlatě, přikryvadla modro-zlatá

vé stránce se Společnosti podařilo získat důstojného reprezentanta své činnosti.

Výše zmiňované zavedení členské evidence umožnilo sledovat i vývoj členské základny. Pozorovaný jev na kurzech, kam se hlásila i řada mladých posluchačů, potvrzují i statistické rozborů členské základny, kterou dnes tvoří 44 % členů ve věku 61 let a více, 48 % členů ve věku 31 až 60 let a 8 % členů ve věku 17 až 30 let. Převládají tedy členové v produktivním věku a tato skutečnost je s největší pravděpodobností příčinou, proč se na vlastní činnosti Společnosti podílí velice málo členů. Projevuje se to v již zmiňovaném nedostatku příspěvků do GHL, poskytování vlastních prací pro prezentaci Společnosti na výstavách apod. Činnost tak zajišťují především členové správního výboru s nepočtenou skupinkou spolupracovníků, limitovaní rozsahem svého volného času. Pochopitelné pak je, že při zajišťování činnosti Společnosti musely být úkolům určovány různé stupně priorit a podle těchto zařazovány a řešeny. Proto bychom v nadcházejícím období přivítali větší angažovanost členů a novému správnímu výboru doporučili soustředění na tuto oblast.

Poděkování

Za svůj podíl na zdárném chodu Společnosti v minulém roce i uplynulém volebním období zasluhují vzdíchnout především níže zmíněné osoby. Členové správního výboru:

- první místopředseda mgr. Starý,

zodpovědný za oblast přípravy a vydávání GHL, registraci znaků a vyřizování některých dotazů prostřednictvím e-mailu,

- druhý místopředseda ing. Stara zodpovědný za oblast poboček, kde se mj. věnoval vypracování bloku přednášek pro pobočky,
- jednatelka pí. Voldánová, vyřizující veškerou běžnou korespondenci a s velkým podílem na provozu Dní otevřených dveří a realizaci výstav,
- pokladní pí. Čejpová zajišťující finanční operace související s činností Společnosti,
- ing. Hásek zodpovědný za oblast přípravy a realizace kurzů s převládajícím podílem na přepracování jejich osnov,
- ing. Drozd zodpovědný za prezentaci Společnosti na Internetu,
- pí. Jičínská zodpovědná za přípravu a realizaci Střeďečníčků a v začátku i distribuci GHL.

Ze spolupracujících členů to jsou:

- knihovník ing. Trnka s manželkou zajišťující provoz knihovny i Dny otevřených dveří a s převládajícím podílem na vydaném Seznamu knižního fondu,
- expedient p. Nesrsta zajišťující expedici převážné části objednaných publikací,
- p. Sloup ze skupiny PC mající převážující podíl na zpracování ankety o badatelském zájmu,
- ing. Kurz ze skupiny PC zajišťující činnost této skupiny a podílejší se na propagaci genealogických programů

V neposlední řadě se jedná o všechny členy, kteří přednášeli na kurzech a střeďečníčcích a podíleli se na dalších pracích pro Společnost jako jsou například korektury, překlady, propagace počítačových programů atd. Práce všech členů a jejich podíl na činnosti Společnosti jsou o to cennější, že jsou prováděny bez ohledu na osobní zájmy, čas a finanční ohodnocení.

Zpráva revizní komise

Dalším bodem valné hromady byla zpráva revizní komise, kterou přednesl její předseda ing. Špirakus. Během roku 2001 se revizní komise, jejímiž členkami byly dále paní Blanka Čádová a Alena Pilátová, sešla celkem šestkrát. Při svých schůzkách provedla kontrolu účetnictví a finančního hospodaření, inventuru publikací, revizi movitého majetku, revizi knihovny. Dále kontrolovala plnění úkolů zadaných na minulém Valné hromadě i při jednotlivých zasedáních správního výboru, jichž se člen revizní komise pravidelně zúčastňoval. Ing. Špirakus konstatoval, že revizní komise neshledala žádné závady, nemusela řešit v uplynulém roce žádnou stížnost a že schůze správního výboru probíhaly v přátelském duchu a s iniciativním přístupem k plnění úkolů. Na základě provedené kontroly a kladného hodnocení doporučila revizní komise valné hromadě vyjádřit souhlas s činností správního výboru, s finančním hospodařením v roce 2001 a s jeho ostatními aktivitami.

Diskuse

V rámci diskuse vystoupil jako první pan Petr Kroužek a poděkoval za výbornou práci správního výboru a za velmi přínosné zpracované seznamy bádáných příjmení a lokalit i seznam publikací naší knihovny. Jako další vylepšení navrhnul redakční radě zveřejnit další materiály z knihovny jak v GHL, tak i na internetových stránkách. Vyzval členy k publikování a zveřejnění svých prací a vyslovil se pro ještě intenzivnější využití internetové stránky pro informovanost členů i široké veřejnosti.

Jako další se přihlásil ing. Bohumír Kurz a informoval o předložené písemné zprávě o práci PC skupiny a dále o programu BK6. Tento program byl počesťen a předán radě členů k ověřování, jejich připomínky byly zpracovány. Současně byla vypracována uživatelská příručka, která bude zveřejněna do konce dubna v Rádci č. 5 na internetové stránce spolu s programem. Vyslovil požadavek na účast člena PC skupiny ve správním výboru a v redakční radě.

Pan Rudolf Melichar pochválil stoupající úroveň časopisu a hlavně soupis bádáných příjmení, informace o zákonu o matrikách, spolupráci se slovenskou společností, soupis publikací naší knihovny. Připomněl, že by do seznamu bádáných příjmení doplnil ještě časové období. Neopomněl též připomenout, jak mu rodopisná práce přispívá k dlouholetosti. Upozornil na to, že konání kurzu pro pokročilé jen jednou za dva roky je málo a že by se měla dopracovat kronika Společnosti.

Dr. Podhola nejdříve přednesl připomínky k jednotlivým vystoupením v diskusi. Další publikování starších zpracovaných materiálů z knihovny je připraveno a je na toto upozorněno v úvodu prvního čísla Malé rodopisné knihovny. Dále se vyjádřil k rozšíření počtu členů správního výboru, které nedoporučil, jelikož v dřívějších dobách při velkém počtu členů nebyl správní výbor funkční. Navrhnul proto pravidelné zvaní zástupců počítačové skupiny na zasedání správního výboru. K vystoupení pana Melichara dr. Podhola doplnil, že zpracování údajů z dotazníkové akce bylo z důvodu podoby poskytnutých informací značně problémové, a proto byla zvolena podoba uveřejněná v GHL. K pořádání kurzu vysvětlil, že nový způsob a časový rozvrh pořádní kurzu zkrátí velkou časovou pauzu mezi jednotlivými kurzy. Pokud bude velký počet posluchačů, bude kurz uspořádán každý rok. Na vypracování kroniky Společnosti se stále pracuje. Avšak některá období bylo těžké zpracovat vzhledem k nedostupnosti materiálů, které byly v soukromých sbírkách namísto v archivu společnosti. Také připomněl, že každá fyzická i duševní činnost prodlužuje věk, a srdečně popřál k životnímu jubileu panu Melicharovi.

Dr. Podhola dále přednesl návrh na úpravu členských příspěvků pro rok 2003. Již od roku 1998 zůstávala výše členského příspěvku nezměněna, ačkoliv došlo k dvojímu zvýšení poštovního a další zvýšení je připravováno v průběhu letošního roku.

Rovněž došlo ke zvýšení poplatků za bankovní služby, telefon, elektřinu atd. Přes dosti úspěšnou snahu Společnosti nacházet cesty ke snižování výdajů nelze některá výrazná zvýšení kompenzovat úspornými opatřeními. Abychom se proto vyhnuli jednorázovým skokům, jakými jsme svědky v běžném životě a k jakým přistoupil např. Klub pro českou heraldiku a genealogii zvýšením členského příspěvku o 100 Kč, projednal správní výbor na svém nedávném zasedání i úpravu výše členského příspěvku. Již v loňském roce se zamýšlel nad různou výší, která možná vyplynula z určitých historicky daných skutečností, možná ze skutečnosti, že v čele Společnosti byli převážně nevýdělečně činní členové, či z jiných, dnes neznámých důvodů. Dle názoru správního výboru, vycházejícího i z platných stanov, kde je prezentována rovnost členů, chybí však důvody k této diferenciaci.

ČGHSP je zájmovou organizací, poskytující svým členům bez rozdílu věku, náboženství, pohlaví aj. stejná práva i stejné služby. Každý člen má stejný přístup k informacím poskytovaných Společností, a odebírá GHL, na něž je členský příspěvek především vázán. A náklady na tisk jednoho exempláře GHL a výše poštovního na zaslání tohoto exempláře je stejná. Stejný je také podíl jednotlivých členů na ostatních nákladech Společnosti. Poněkud jiná je situace u zahraničních členů, kde výše příspěvku je výrazně ovlivněna vysokým podílem poštovního. Proto ono zamyšlení nad

diferenciací výše členského příspěvku, je-li navíc obtížné zjistit, kdo z členů je skutečně výdělečně činný a kdo nikoliv. K tomu podle analýzy členské základny přistupuje skutečnost, že výdělečně činných je více než 50% členů, a bohužel i zjištění, že někteří členové prokazatelně výdělečně činní platí jako nevýděleční. Se zvážením všech těchto skutečností se správní výbor přiklonil k návrhu postupného sjednocení výše členského příspěvku v horizontu několika let tak, aby finanční dopad na členy byl co nejmenší a jen nepatrným způsobem převyšoval jinak nutnou úpravu. Návrh výše členských příspěvků byl valnou hromadou přijat a zařazen do jejího usnesení.

Po ukončení diskuse byla vyhlášena přestávka, která byla tradičně obohacena o prodej našich publikací. Po ní pokračovala valná hromada jednomyslným schválením návrhů na ocenění: uznání za práci pro ČGHSP obdržel pan Jiří Paleček, čestné členství paní Milada Čejpová. Následně se slova se ujal předseda volební komise pan Karel Dub a seznámil členy s kandidátkou správního výboru a způsobem volby. Jelikož nebyly protinávrhy či doplnění, došlo k přímé volbě a všichni navržení kandidáti byli zvoleni. Pan Dub ukončil volbu a popřál nově zvolenému správnímu výboru mnoho úspěchů v práci. Jako další bod programu přednesl dr. Podhola návrh plánu práce a plánu hospodaření na rok 2002.

Poté předseda návrhové komise ing. Jiří Řezníček přednesl návrh

usnesení Valné hromady, jenž byl jednohlasně odsouhlasen v této podobě:

VALNÁ HROMADA ČGHSP

- a) souhlasila po projednání s přednesenou zprávou správního výboru o činnosti a hospodaření ČGHSP za rok 2001 a celé volební období a udělila správnímu výboru absolutorium,
- b) souhlasila po projednání s přednesenou zprávou revizní komise o činnosti a hospodaření ČGHSP za rok 2001 a celé volební období,
- c) schválila návrh rozpočtu na rok 2002

Celkový příjem:	272 000 Kč
z toho:	
148 000 Kč	členské příspěvky jednotlivců
25 000 Kč	členské příspěvky organizací
60 000 Kč	publikace
30 000 Kč	kurzovní
5 000 Kč	poštovní
4 000 Kč	ostatní
Celkové výdaje:	315 000 Kč
z toho:	
65 000 Kč	GHL
17 000 Kč	poštovní
60 000 Kč	sborník Nečtiny
100 000 Kč	učební texty
40 000 Kč	nájemné
10 000 Kč	knihovna

10 000 Kč	balné
8 000 Kč	poplatky
5 000 Kč	propagace

Ztráta: 43 000 Kč

d) rozhodla o výši členských příspěvků na rok 2003

zápisné

(zůstává ve stejné výši) 30,- Kč

nevýdělečně činný člen

(zvýšení o 30 Kč) 200,- Kč

výdělečně činný člen

(zvýšení o 20 Kč) 300,- Kč

organizace

(zůstává ve stejné výši) 350,- Kč

zahraniční členové

(zámoří – Evropa) 35 USD - 20 €

e) uložila Správnímu výboru plnit úkoly dle předloženého plánu práce

1. Vypracovat plán vydavatelské činnosti, tj. příruček, rodopisné knihovny a badatelských pomůcek.
2. Iniciovat a ve spolupráci s MGHS a SGHS připravit setkání genealogů a heraldiků.
3. 4x ročně zpřístupnit kancelář a knihovnu pro mimopražské členy.
4. Dokončit vyhodnocení dotazníkové akce (část PC a genealogické programy) a zveřejnit adresy členů, kteří s tím vyslovili souhlas.
5. Uspořádat kurzy pro začínající a pokročilé rodopisce.
6. Vydat učební texty ke kurzům pro začínající a pokročilé rodopisce.
7. Uspořádat kurz pro uživatele PC a genealogických programů.

8. Realizovat pomoc pobočkám podle vypracovaného programu.

9. Realizovat dvě výstavy zaměřené na propagaci genealogie a heraldiky.

10. Nadále pořádat Středečníčky.

11. Pokračovat v práci na Soupisu genealogické a heraldické literatury.

12. Doplnovat knižní fond knihovny.

13. Dokončit ohodnocení knižního fondu.

14. Pokračovat na práci Dějiny ČGHSP.

f) souhlasila s udělením čestného členství paní Miladě Čejpové,

g) souhlasila s udělením uznání za práci pro Společnost panu Jiřímu Palečkovi,

h) zvolila členy Správního výboru:

předseda PhDr. Jan Podhola

1. místopředseda Mgr. Marek Starý

2. místopředseda: Ing. Alois Stara

členové: Ing. Václav Hásek

Ing. Arnošt Drozd

Helena Voldánová

Filoména Jičínská

Ing. Květa Lipoldová

ch) zvolila členy revizní komise:

předseda: Ing. Milan Špirakus

členové: Blanka Čádová,

Alena Pilátová

Valná hromada ČGHSP byla

ukončena ve 12:50 hodin a následovalo dle pozvánky setkání genealogů

a heraldiků, jehož se zúčastnilo cca

60 členů. S příspěvkem vystoupil

pouze dr. Podhola, který především

vznesl připomínky k písemné zprávě skupiny pro počítačovou genealogii. Protože žádný další zájemce s příspěvkem nevystoupil, bylo záhy ukončeno i toto setkání.

Helena Voldánová

Pobočka ČGHSP v Českých Budějovicích po ročním působení

V době vydání tohoto článku uběhlo již více jak dvanáct měsíců od doby, kdy byla v Českých Budějovicích založena pobočka naší Společnosti. První schůzka byla spojena s přednáškou pana Rudolfa Melichara za přítomnosti p. Potužníkové. Od té doby se s výjimkou jedné přednášky PhDr. Podholy o zajištění jednotlivých přednášek postarali odborníci z našich vlastních řad. Přednášky z oboru paleografie, sfragistiky, případně historie zajímavých osobností našeho regionu byly přednášeny p. Milecem, životopis českobudějovického loutkáře Viléma Hniličky, historii a pravidla heraldiky všeobecně a komunální heraldiku ve světle nově schválených znaků obcí okresu přednesl Ing. Daněk, s poznatky z práci v archivu a možnostmi badatelů při jejich návštěvách nás sezná-

mil Mgr. Kovář, historii rytířských a církevních řádů a jejich symboliku přednesl p. Červenka, od p. Němce jsme slyšeli zajímavé povídání o rodu pánů z Rožmberka, o životě a malířském umění paní Paoliny ze Schwarzenberku s promítáním diapositivů přednášel Mgr. Vondra, numismatiku nám ve své přednášce přiblížil PhDr. Chvojka a o historii dolování na Českobudějovicku přednášel „duchovní otec“ muzea hornictví v Rudolfově, p. Klabouch. Přestože naše pobočka není příliš početná, pravidelně se našich přednášek kromě členů společnosti zúčastňují i další spříznění badatelé.

Ale nejenom přednášky jsou v našem programu. Dva ze členů naší pobočky se například zúčastnili konference v Nečtinách, o které potom podali informace na pravidelném setkání ostatním členům pobočky. Dále se snažíme o popularizaci pomocných věd historických i pořady v rozhlase (v březnu vysílaný pořad ke komunální heraldice na stanici ČR 1 České Budějovice), případně psaním článků do Českobudějovických listů z oblasti komunální heraldiky – seriál k nově udělovaným znakům obcí, případně i z rodopisu, genealogie a regionální historie vůbec. Někteří členové pobočky jsou dokonce pravidelnými přispívajícími do tohoto denního tisku.

Kromě již zmíněných přednášek, rozhlasových pořadů a článků jsme v roce 2001 uspořádali pro členy naší pobočky v prvním pololetí poznávací zájezd do okolí Příbrami na

zříceninu Hrochova hrádku a zámky Březnice, Hluboš, Hořovice a Mníšek pod Brdy a v letošním roce zatím dva poznávací zájezdy, z nichž při prvním z nich jsme začátkem května navštívili tři zajímavá místa našeho regionu – zříceninu hradu Osule u Vitějovic, tvrz Drslavice nedaleko Husince a zříceninu hradu Helfenburk u Bavorova. Druhý zájezd se uskutečnil v červnu na zříceniny hradů a zámky Krakovec, Krašov, Libštejn, Kaceřov, Březinu a Kozel, vše v okolí řeky Berounky v Plzeňském kraji.

V průběhu roku 2001 jsme se rozhodli pro členy naší pobočky vydávat „občasník“ s názvem Herold. První číslo bylo vydáno v září, ale vzhledem k tomu, že po distribuci členům pobočky jsme se dozvěděli, že časopis stejného názvu již vycházel, i když ne v České republice, rozhodli jsme se název upřesnit, takže od prosincového vydání se jmenuje Jihočeský Herold. Do dnešního dne tento časopis vychází jenom díky obětavosti několika členů naší pobočky a samozřejmě v omezeném nákladu – z důvodů finančních, protože jej financujeme z vlastní kapsy. V tomto občasníku bychom chtěli uveřejňovat nejenom odborné stati z per našich členů, případně zkrácené záznamy z přednášených tématů. Vzhledem k tomu, že máme celkem dobré kontakty na mladé studenty vysokých škol nejenom v Českých Budějovicích, ale i v Praze a Olomouci, nabídli jsme jim možnost publikování jejich seminárních prací, samozřejmě upravených

pro potřeby našeho občasníku. A několik z nich se této možnosti chopilo, takže v prosinci 2001 vyšel článek o historii a pověstech obce Horní Bukovsko a článek o rodinné hrobce Vratislavů z Mitrovic v kostele v Horním Bukovsku, oba z pera Josefa Doláka, a v dalším čísle našeho občasníku, které vyšlo v červnu, jsou zařazeny další tři články, z nichž jeden pod názvem „Manual listowy – konceptář z roku 1597“ napsala Pavla Rozsyvková, další s názvem „Postavení řádu Johanitů v Čechách“ Vladimír Červenka a poslední s názvem „Budějovice v plamenech“ napsal Tomáš Klimek.

Jedním z důvodů, proč naše pobočka začala vydávat svůj vlastní „občasník“, byla absence informací o událostech z jednotlivých regionů České republiky, srozumitelnost, atraktivnost, zajímavost a přitažlivost, které nám začínají v časopise GHL chybět. Je sice hezké, že vedení Společnosti chce časopis povznést na vyšší úroveň a zvýšit jeho prestiž ve vědeckých kruzích, ale myslím si, že nesmí hlavně zapomínat na to, že je určen všem členům naší Společnosti, nejenom vysokoškolsky vzdělaným lidem. Tím bych nechtěl snižovat odbornou úroveň ostatních členů Společnosti, kteří třeba neměli možnost studovat na vysoké škole, protože si vážím jejich pilné badatelské činnosti a znám i několik laiků, kteří by mnohého akademika strčili do kapsy. Mohlo by se totiž stát, že časopis sice bude mít prestiž ve vědeckých kruzích, ale nikdo jiný ho číst nebude.

Nechceme tříštit síly, jak nám bylo vyčítáno PhDr. Podholou při jeho návštěvě na naší schůzce 13. března 2002, ale snažíme se naopak naší činností, tedy i vydáváním tohoto občasníku, přilákat další případné zájemce o členství v naší Společnosti. Naše členy se touto činností snažíme podchytit a zaujmout, případně i pozvat ke spolupráci na tomto „občasníku“ a mimo jiné i tímto způsobem obohatit práci pobočky. Všechny odborné články prokládáme i zkušenostmi našich členů získanými při bádání v jednotlivých archívech, případně i pozvánkou na zajímavá místa naší vlasti, která členové pobočky navštíví v rámci námi pořádaných zájezdů, ale i v rámci svých cest po krásných místech naší vlasti, vše v duchu atraktivnosti a zajímavosti „občasníku“. Dle ohlasu, který vyvolala dvě dosud vydaná čísla Jihočeského Herolda nejenom mezi členy naší pobočky, ale i mezi návštěvníky Státní vědecké knihovny v Českých Budějovicích, kam jej pravidelně dodáváme, a dokonce i mezi členy ČGHSP v Hradci Králové, se kterými jsme navázali kontakt, si myslím, že by bylo potřebné ne tuto činnost utlumovat či likvidovat, ale naopak ji podporovat. Všichni členové ČGHSP si budou moci některé z článků z našeho občasníku, které pošleme k otištění do GHL přečíst, ale uvítali bychom i možnost zaslat jedno celé číslo našeho občasníku jako přílohu GHL. Jestliže existující pobočky ČGHSP mají zájem o zaslání ukázky Jihočeského Herolda,

nechť mne kontaktují na adrese, e-mailu nebo telefonu, které jsou uvedeny na konci tohoto článku.

V budoucnosti uvažujeme o žádosti na zajištění některých přednášek, jejichž témata bylo možno si přečíst na internetových stránkách ČGHSP ze „Středečnicků“ z let 2000 až 2002. Tam jsme objevili několik témat, která by byla velice zajímavá, například „Odívání našich předků od 17. do 19. století“, případně „Lidový oděv v Čechách“ přednášené paní Filomenou Jičínskou, nebo „Rod Drslaviců“ a „Šlechtické rody západních Čech“ přednášené panem Václavem Kullem.

Doufáme, že se nám zatím tedy poměrně dobře daří zajišťovat činnost naší pobočky. Pokoušíme se předložit našim členům co možná nejpestřejší program, který by je přitáhl k tvůrčí práci v rámci naší pobočky. Snad se nám to do dnešního dne daří a odměnou by nám mělo být to, že se naše členská základna bude postupně rozrůstat. Poměrně rozsáhlý záběr našich přednášek do našich řad přivádí mnoho mladých lidí, kteří se možná v budoucnosti stanou členy naší Společnosti a aktivně se zapojí do práce naší pobočky. Právě proto nás mrzí, že ačkoliv paní Janová posílala zprávy o naší činnosti vedení Společnosti do Prahy, o naší pobočce se na internetových stránkách v oddíle věnovaném pobočkám neobjevila ani zmínka.

Zároveň oznamujeme všem členům, že počínaje 1. dubnem roku 2002 došlo ke změně ve vedení

pobočky České Budějovice. Paní Marie Jannová ukončila činnost ve funkci vedoucí pobočky České Budějovice, ve které pracovala od jejího založení, nadále ale zůstává členem vedení pobočky. Upřímně Vám paní Jannová děkujeme za práci a čas, který jste strávila při zajišťování činnosti naší pobočky, a přejeme Vám mnoho dalších krásných let nejenom v životě, ale hlavně také mezi námi, v naší pobočce v Českých Budějovicích. Ve funkci vedoucího pobočky ji nahradil Ing. Milan Daněk. Dalšími členy vedení pobočky zůstávají dosavadní zástupce, paní Jindra Hourová a paní Marie Jannová. Změněna bude zároveň i kontaktní adresa, která je nyní tato:

Ing. Milan DANĚK, Dlouhá 18
370 11 České Budějovice
E-mail: milan.danek@okucb.cz
telefon: 038/534 14 15

Milan Daněk

Zprávy skupiny pro počítačovou genealogii

Doplnění stránek PC skupiny ČGHSP. Díky správci Internetových stránek ČGHSP Ing. Arnoštu Drozdovi jsme doplnili některé články (vydané i nevydané v GHL) na Interne-

tovou stránku ČGHSP. Články, všechna čísla zpravodaje „Rádce PC skupiny“, a informace z PC skupiny jsou dostupné z hlavního menu stránky <http://genealogie.cz> přes odkaz „SVP G“ (Elektronický RÁDCE pro genealogy, uživatele PC) v rubrice nazvané „Úterníky“ (protože se členové naší PC skupiny schází každé úterý od 17:00 v klubu na Novotného lávce 5, Praha 1). Na Internetové stránce najdete prozatím následující články:

2002 Zpráva PC skupiny pro Valnou hromadu 2002

2001 Výsledky PC ankety

O. Fafejta, B. Sloup

Průzkum zájmu o PC kurzy a archivní CD

B. Kurz, O. Velek

Start konference GEN-L@ECN.CZ

B. Sloup, O. Velek

Cesta za předky - projekt sdružení TEREZA

T. Ledvina

Jak najít své příbuzné i s pomocí Internetu

L. Náměstek

O softwaru Ages a GenoPro

O. Velek

Osobní web-stránky - výzva k Internovému publikování

P. Kroužek, O. Velek

2000 Návrh práce PC - skupiny

Program GenoPro v české verzi. Program GenoPro verze 1.90d pro tvorbu rodokmenů je volně šiřitelný program (<http://www.genopro.com>), který mimo jiné umožňuje vytvořený rodokmen snadno publikovat na internetu (viz GHL 2/2001). Českou verzi, kterou vytvořil český odborník s přezdívkou „Geralt“ se souhlasem pana Dana Morina, kanadského autora programu, najdete na stránce <http://cestiny.cz/pg/genopro.html>. Instalace obsahuje počestěný soubor GenoPro.exe pro verze GenoPro 1.90d (511 kB), GenoPro 1.90c (480 kB), GenoPro 1.90 (473 kB). Soubor se nainstaluje pod novým názvem GenoProc.exe (aby byl zachován anglický soubor GenoPro.exe) a vytvoří vlastní položku v menu Start, odkud lze spustit. Verze češtiny umožňuje export do formátů HTML a RTF. Pro jakékoli úpravy, šíření či zveřejnění češtiny na www stránkách je nutné mít souhlas autora (geraltxxx@centrum.cz). Skupina PC se snaží dojednat souhlas autora s umístěním českého programu GenoPro na archivní CD, které má sloužit zejména účastníkům plánovaných PC kursů.

Příprava podzimních kurzů počítačové genealogie a vydání archivního CD. V reakci na nabídku PC kursů se nám do počátku května přihlásilo 9 členů do kurzu pro začátečníky, 7 členů do kurzu Internetové genealogie, 14 členů projevilo zájem o archivní CD a 4 členové nabídli pomoc s kurzy nebo s CD. Pro finanční zajištění kurzů je ještě třeba získat ně-

kolik dalších zájemců, kteří by měli poslat návratku (nejlépe poštou přes sekretariát), zároveň mohou kontaktovat Ing. Ondřeje Velka (ondrej.velek@ecn.cz).

Elektronizace a zveřejnění matrik, kronik, rodokmenů. Pan Vojtěch Řepka (vojta.repka@quick.cz) a Bohuslav Sloup (b.sloup@email.cz) postupně přepisují matriku obce Železnice u Jičína, která bude zpřístupněna v elektronické podobě dalším zájemcům a umístěna na archivní CD. Ing. Velek (ondrej.velek@ecn.cz) začal s přepisem kroniky zatopené obce Zahradky u Ledče (<http://www.infohumpolec.cz/zahradka.htm>). Akad. arch. Jan Velek z Brna (janvel@centrum.cz) již roku 2000 založil plošné korespondenční bádání, které letos altruisticky doplnil o cca 1600 jmen z matrik fary Chřestovice u Písku uložených v archivu v Třeboni. Iniciátor také uspořádal v květnu 2001 ve své galerii Sýpka u Osové Bitýšky pracovní setkání nad průběžnými výsledky bádání - elektronické dokumenty a rodokmeny budou průběžně publikovány na pracovních stránkách projektu „Velek“ (<http://velek.webpark.cz/>).

Prosíme informujte nás o svých výsledcích a nových iniciativách v oblasti elektronického bádání a publikování!

Ondřej Velek

Pátrá se po...

Hledám v ČR a v Rakousku žijícího potomka rodu KUBÍNŮ pocházejícího z obce Machov u Police nad Metují. Je známa existence tohoto potomka v Rakousku, není však známa jeho adresa. Víme, že je stár cca 60-70 roků a že jeho choť je původem snad ze Slovinska. Budu vděčen za jakoukoliv informaci.

Zdeněk Jůzek, Ambrožova 12,
130 00 Praha 3

Pátrá se po... na internetu

Rozhodli jsme se na četné žádosti členů vyhovět požadavku na umístění rubriky „Pátrá se po...“ i na internetových stránkách naší Společnosti. Dříve jsme pouze odkazovali na již zavedené genealogické databáze, které fungovaly delší dobu a internetová rodopisná komunita na ně byla zvyklá.

Vaše inzeráty zasílejte na „pevnou“ poštovní adresu ČGHSP nebo pomocí kontaktního formuláře na webových stránkách Společnosti <http://genealogie.cz> => odkaz Hledání předků.

Arnošt Drozd

Program a termíny „středečnicků“ na II. pololetí 2002

- 25. 9. Dotazy, náměty a informace
- 9. 10. Dr. J. Podhola: Nejstarší matriky
- 23. 10. F. Jičínská: Čtení ze Vzpomínek Antonína Fialy
- 13. 11. Ing. B. Kurz: Rozdíly mezi programy BK 5 a BK 6
- 27. 11. Dr. J. Podhola: Genealogické sbírky v archivech
- 11. 12. Dotazy, náměty a informace

Schůzky se budou konat v uvedené termíny vždy od 17 hodin v Revoluční ulici č. 5, Praha 1. Změna programu vyhrazena.

Správní výbor současně upozorňuje, že koncem října a počátkem listopadu se v prostorách Revoluční 5 budou odvívat komunální volby, a proto se pravděpodobně některý středečnický, který do toho období spadá, nebude konat. Sledujte proto laskavě informace na internetu nebo volejte F. Jičínskou na tel. 02-22 24 59 38.

Filomena Jičínská

Ještě k úhradě členských příspěvků

V GH 3-4/2001 byla kromě přiložené složenky na úhradu členských příspěvků na rok 2002 též uveřejněna informace o způsobu jejich úhrady, včetně jejich výše. Přestože se členům každoročně uveřejňování této informace jeví jako zbytečné, někteří jí opakovaně nevěnují pozornost, a tak se každoročně setkáváme s problémy, které nás zcela zbytečně zaměstnávají např. zasíláním upomínek, identifikací nejasných plateb atd.

Nejinak tomu je i letos:

1. Především 154 členů dosud neuhradilo členský příspěvek, ačkoliv termín je konec března.
2. Část členů při použití jiného způsobu platby než přiloženou složen-

kou neuvedla VS nutný pro identifikaci platby.

3. Několik členů opět upravovalo VS, takže znemožnilo identifikaci své platby.
4. Řada členů neuhradila členské příspěvky ve výši schválené VH na rok 2002, tj. 140 či 280 Kč. Jedná se o následující členy:

21	342	801	1055
61	394	844	1066
77	508	880	1169
142	605	932	1193
171	637	940	1269
186	669	955	1289
246	702	1040	1287
306	776	1050	1292

Současně bych rád poděkoval všem členům, kteří uhradili své členské příspěvky v řádném termínu a přednostně těm, kteří uhradili částky vyšší než schválené valnou hromadou.

Jan Podhola

Členové Správního výboru a knihovnick ČGHSP
pro Vás připravili:

Dny otevřených dveří

v sobotu 21. září 2002 a 23. listopadu 2002
od 9 do 16 hodin

Mimořádně bude otevřena kancelář a knihovna ČGHSP

Absolventi kurzů začínajících rodopisců, pozor!

**Přihlaste se do kurzu pro pokročilé genealogy 2003
a dokončete si tak svou teoretickou přípravu v rámci kurzů ČGHSP!**

Máte za sebou první stupeň odborného školení, které Vám určitě pomohlo v rodopisné práci. S malou nadsázkou bychom mohli říci, že jste na tomto poli dosáhli středoškolského vzdělání. Avšak teprve absolvováním kurzu pro pokročilé genealogy získáte ucelené znalosti v oboru občanské genealogie a obdržíte o tom od naší Společnosti písemné osvědčení. Po kratší přestávce Vám nyní nabízíme možnost, jak své vědomosti ucelit a dále rozšířit na úroveň, kterou bychom na poli laické genealogie mohli přirovnat ke vzdělání vysokoškolskému.

Správní výbor podrobil dosavadní úroveň kurzů pro pokročilé genealogy pečlivému rozboru již v loňském roce a přijal celou řadu opatření k z kvalitnější jak jeho náplně, tak i složení lektorského sboru. V tomto roce věnuje maximální úsilí na uvedení těchto reforem do života.

Přednášená látka se zaměřuje především na to historické období, kterým se většina rodopisců zabývá. Proto byla nově pojata a rozčleněna do dvaceti tří námětových celků, které se zaměří na výklad z hlediska historického, hospodářského, společenského i náboženského, včetně přiblížení souvislostí potřebných pro poznání života předků. Jinak řečeno, cílem výuky je, aby studující byl naveden na další zdroje informací o předcích a aby se je také naučil samostatně vyhledávat.

Při volbě přednášejících a autorů učebních textů se výbor zaměřuje na vysokoškolské pedagogy, historiky, archiváře, pracovníky muzeí a podobně zaměřené od-

borníky i na vzdělané a zkušené rodopisce z řad členstva ČGHSP.

Podmínkou pro přijetí do kurzu pro pokročilé genealogy je absolutorium kurzu pro začínající rodopisce, ale nezáleží na tom, zda jste jej absolvovali před rokem a nebo před patnácti lety. V poslední době však byla ve zvlášť odůvodněných případech povolena také možnost opačného sledu obou kurzů.

Výuka v připravovaném kurzu se bude skládat opět z deseti dvouhodinových lekcí a bude probíhat od 23. ledna do 27. března 2003, a to každý čtvrtek vždy od 17 do 19 hod. v Základní škole K.V. Raise v Praze 2, Slezské ulici č. 21. Presentace bude 23. ledna v 16 hod., zahájení kurzu téhož dne v 17 hod.

Přihlášky do kurzu se přijímají v kanceláři naší Společnosti každé pondělí od 14 do 16 hodin (mimo červenec a srpen) a ve dnech otevřených dveří. Aktuální informace o kurzu včetně programu a přihlášky je možno získat také na internetové stránce naší Společnosti. Poslední možnost přihlásit se do kurzu bude při prezentaci v den zahájení.

Jedním z opatření, která správní výbor uskutečňuje, je pořádat kurzy pro pokročilé genealogy jednou za dva roky. Důvody, které k tomu vedou, jsou čistě ekonomické a praktické. Čím více posluchačů se kurzu zúčastní, tím nižší budou náklady na jeho konání.

Správní výbor se těší na spolupráci s co největším počtem posluchačů.

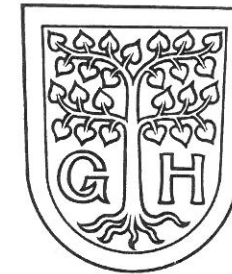
Václav Hásek

Úřední hodiny v místnosti Společnosti:

každé pondělí od 14,00 do 16,00 hodin (kromě měsíců července a srpna).

Knihovna v místnosti Společnosti:

každé první úterý v měsíci od 17,15 do 19,00 hodin (kromě měsíců července a srpna).

Autoři tohoto čísla:

Jaroslav Cinybulk, Osvobození 1061, 431 11 Jirkov
Bc. Jiří J. K. Nebeský, Hvězdoslavova 18, 753 01 Hranice na Moravě
Ing. Jan Oulík, Vršovická 17, 101 00 Praha 10

Genealogické a heraldické listy, ročník XXII., číslo 2/2002

Pro své členy vydává

Česká genealogická a heraldická společnost v Praze
Fantova 1784, Praha 5, 155 00, tel.: 51 61 34 90

<http://www.genealogie.cz>

e-mail: cghsp@email.cz

Bankovní spojení: 108696177/0300 (ČSOB), 122991359/0800 (ČS)

Odběr časopisu je vázán na zaplacení členského příspěvku.
Za původnost a obsah článků ručí autoři.

Připravuje Redakční rada ve složení:

PhDr. Karel Černý, PhDr. Ing. Jaroslava Honcová, CSc.,

PhDr. Vladimíra Hradecká, Jan Oulík, Mgr. Marek Starý

Jazykové korektury: PhDr. Jan Podhola, Mgr. Marek Starý

Grafická úprava: Šárka Klomínková

Uzávěrka: červen 2002 - dáno do tisku v srpnu 2002 - Počet výtisků: 1000

ISSN 1212-9631

Tisk: Polygrafické SOU Svoboda s.r.o., Bellova 352, 109 00 Praha 10